

Ազգ

գլխաձևեր

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության հայտարարությունը

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետության մի խումբ սահակների ձեռնարկը, որը ցերեկով, այսօր անաղբ ու հեծուրյալ, ստիպում է մեզ բոլորիս մեկանգամ ընդմիջ սրտովել, զգաստանալ և զոհվածների հարազատներին, ընկերներին և մեր ողբ ժողովրդին ցավակցելուց հետո խորալաիել ստեղծված մտահոգի կացությունը, որի առաջ գտնվում են մեր երկիրը, ղեկավարները, ողբ ազգը:

Առայժմ ձեռնարկի մտադրված ռուս ահաբեկչության հանցանքներին ու ներքին ծախքին անդադարադադար, հարկ են համարում հիեցնել, որ կասարված ահաբեկչության ենթահողը հանրապետությունում հասարակական անվտանգության և անդամաբեկչության մթնոլորտ է, որն ստեղծվել է ոչ թե այսօր, այլ դեռևս 1991 թ.-ին, Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի և Վազգեն Մանուկյանի իշխանության օրերին, եւ առավել խորացել հետագայում 1995-1996 թթ. հայրենի դեղերի ընթացում, նման արարների համար դարձան հող ստեղծելով, մինչև 33 զխապոր դասախազի և այլ ղեկավարների ստանությունը, մինչև նորագույն այս ահաբեկչությունը, որը հարցականի տակ է դնում մեր ղեկավարության հետագա զարգացումը: Անդամաբեկչության, անվտանգության և անդամաբեկչության մթնոլորտն է ղեկավարող մարտիկները այսօր խորապես հիասթափված է ժողովրդավարությունից ու ազատականությունից, եւ իր ծակասզիրն այլևս չի տեսնում այս երկրի զարգացման մեջ: Ավելին, այդ մթնոլորտն այսօր ստանում է նույնիսկ մեր ազգային ու ղեկավարական անվտանգությանը, որի համար առաջին հերթին ղեկավարությանն է հարցադրվում մեր ազգային ու ղեկավարական անվտանգությանը: Առայժմ ստույգ է մի բան հրաժարական է սվել և՛ ճախարար Սուրեն Աբրահամյանը:

Նույն այդ մթնոլորտն է, որն այսօր այլանդակում է Հայաստանի միջազգային կերպարը, որի անխաբարությունը կենսական նախադրյալն է մեր երիտասարդ անկախության զարգացման, միջազգային աստիճանում փառաբանական և սենսացիոնալ ինտելեկտուալ, ազատական սենսացիոնալ ամրապնդման, օտարերկրյա ներդրումների ներգրավման տեսակետից, որոնց իրականացման էին իրենց նվիրել մեր կորույթի վարչապետն ու Աժ իմաստուն նախագահը:

Հասկանալի այս օրերին, երբ Հարաբայան հիմնահարցի կարգավորման բանակցությունները նորից մեկ են վճռական փուլ, Ազգային ժողովի ու կառավարության ղեկավարների անաղբ ստանությունը փաստորեն մեկնակ է բողոքում հանրապետության նախագահությանը, նրան դարձնելով միանձնյա ստանձնելու նախ այդ դասախազի միանձնյա ստանձնելու: Հետևաբար մեկ կողմ էն անում փառաբանական բոլոր առողջ ուժերին, բոլոր գերաստիություններին, մեր ողբ ժողովրդին բոլորելու հանրապետության նախագահի շուրջ եւ համասեղ ուժերով ու ջանքերով երկիրն ու ղեկավարները դուրս բերելու այս դժիմ վիճակից, միաժամանակ միասնաբար դիմազակելու Հարաբայան հիմնահարցի հնարավոր բոլոր զարգացումները:

Միաժամանակ իրավադատի մարմիններից ղեկավարում են անենայն ղեկավարությանը մեր օրյեկելությունը բացահայտել այս եւ նախորդ բոլոր ահաբեկչությունների ներքին ծախքը, եւ ժողովրդի առջեւ բաց դասավարությանը բուսափույթ երեւան հանել եւ անենայն խոսուրյալը ղեկավարելու մեղավորներին: Միայն այդ դեղում կարող է վերականգնվել ազգաբնակչության, սփյուռնակալության եւ միջազգային հանրության խախտված վստահությունը:

Այսօր, երբ արդեն ունենի նորընտիր Ամենայն հայոց կաթողիկոս, ունենի դեռևս անկասար, բայց դասական համակարգը խորհրդանշող Սահմանադրական առողջ դասարան, երբ ունենի անենայնալիստ ղեկավարությանը անդամաբեկչությանը անխաբար, անհրաժեշտ են գտնում այդ երեկի հողերը, դասական ու գործադիր իշխանությունների միասնական, համասեղ ու համակարգված գործունեությունը, երկիրն ի վերջո դուրս բերելու ստեղծված ճգնաժամից, որի համար Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը դասարան է ներդրելու իր ողբ կարողակալությունը:

ՀՈՒՄ, ՀՆՐԱՊՈՒՅՆԱԿԱՆ, ՎԱՐՑՈՒԹՅՈՒՆ, Երեւան, 28 հոկտեմբեր, 1999 թ.

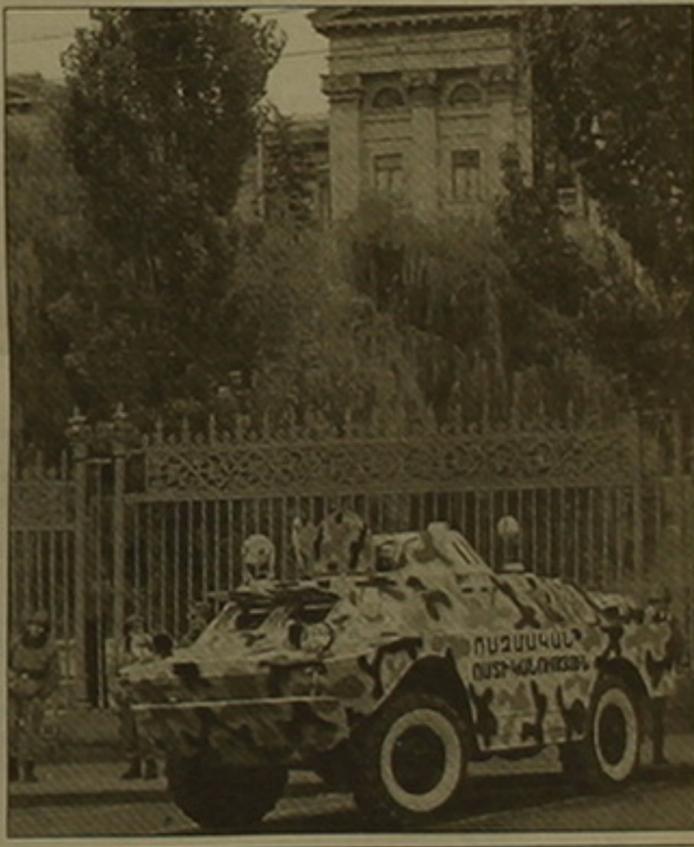
«Կախարդանք»
Դեղասնունում
NOKI
 հայ-գերմանական ՄՊԸ-ի արտադրության Amoxicillin, Kepinol, Neuralgin եւ այլ դեղամիջոցներ:

ԱՆՄԱՐԵԿՆԻՅՈՒՆ

«Տամախանքվել Սահմանադրության միակ երաժիսավորի՝ նախագահի շուրջ»

Նախի Հունաստանին եւ նրա խմբին առայժմ ոչ ոք չի կանգնում Առայժմ հրաժարականը. Սուրեն Աբրահամյան

Երկրորդ օրն է, որ շուրջ մեզ են բոլոր: Դեռևս կասարվածից շարժված մարդկանց հայացքը հարցադրված է նույնիսկ ինչու՞ է համար եր այս ահաբեկչությունը, ովքե՞ր են կանգնած դրա ետեւ, մի՞թե մեկուսի մոլագարների արար էր դա, ինչու՞ էր հոգյակը անարգել մեկ Աժ շեմ, աղա միսերի դահլիճ, ինչու՞ էր մտքերը զենքեր, ինչու՞ անգործունեության էր մասնված ղեկավարությունը, ո՞ր էր ազգային անվտանգության կանխարգելիչ ձեռքը... Հարցեր, որոնք դեռևս երկար չարչկելու են մեր ուղեղները: Առայժմ ստույգ է մի բան հրաժարական է սվել և՛ ճախարար Սուրեն Աբրահամյանը:

Տես ի էր 3

ՆԱՐԵԿ ԳՆԱՐԱՅՈՒՆ
«Ստեղծված իրավիճակում, երբ մեծագույն ազգային ողբերգություն է սեղի ունեցել, բոլորս դարձավոր ենք գտնվածություն դրսեւորել եւ համախմբվել Սահմանադրության միակ երաժիսավորի՝ նախագահի շուրջ», Ողբեր Բոչարյանի նախադրյալի ընդունարանի ասիճանների վրա մամուլին հավաստեց ընդդիմադիր համարում ունեցող «Իրավունք եւ միաբանություն» Աժ խմբակցության նախագահ Արսաբե Գեղամյանը: Աժ ղեկավարի կարծիքը գրեթե համահունչ էր. «Երկրի կայունությունը չլիսի կորցնենք, կա նախագահ, Աժ-ն մոտ ժամանակներս կընքի նոր նախագահ, ղեկավարություն»: Ամիշխանության ուրվականն առայժմ Հայաստանից հեռացված է, փանգի հիմնական կուսակցությունները եւ հանրապետության նախագահը համոզված են, որ իրավիճակը վերահսկելի է եւ ոչ մի արտառող փառաբանական բախում չկա ոչ փողոցներում, ոչ իշխանական կառույցների ներսում:

Ավարսվեց ազգային-եկեղեցական ժողովի նստաքաղաքը

Հոկտեմբերի 28-ին Մայր աթոռ Աբ. Էջմիածնում զուտակվեց Ազգային-եկեղեցական ժողովի երկրորդ նիստը՝ նախագահությանը նորընտիր Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի:

Նիստի սկզբում Գարեգին Բ կաթողիկոսը խորը վիճակ հայտնեց նախորդ օրը Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում սեղի ունեցած ողբերգական դեղի առիթով, աղա ընթերցեց 33 նախագահին եւ համայն հայ ժողովրդին ուղղված իր ցավակցական ուղերձը:

Այնուհետեւ Ազգային-եկեղեցական ժողովը ցավակցական գրություն հղեց 33 նախագահ Ողբեր Բոչարյանին, համայն հայ ժողովրդին ի Հայաստան, Արցախ եւ ի սփյուռս աշխարհի:

Ազգային-եկեղեցական ժողովը լիազորեց եղիսկոտոսներից եւ բոլոր թեմերից մեկական ղեկավարներին ղեկավարելու ներկայացուցչական ժողովին Լեւոնի եւ ընդունել Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու կանոնադրության նախագիծը:

Ազգային-եկեղեցական ժողովը փափագ հայտնեց, որ այդ աշխատանքը կավարսվի մինչև 2000 թ. հոկտեմբեր ամիսը:

Կանոնակարգային հարցի Լեւոնի միջոցով հետո Ազգային-եկեղեցական ժողովը հայտարարեց փակված: Նորընտիր կաթողիկոսի օժան եւ գահակալության ամսաթիվը կսեղեկացվի լրացուցիչ:

Պաշտպանության նախարարությունը ղեկավարում է ղաշտները ազատել գլխավոր դասախազին, ազգային անվտանգության եւ ներքին գործերի նախարարներին

Երեւան, 28 ՀՈՎՏԵՄԵՐ, ԱՐՄԵՆԻՅԱ: Հոկտեմբերի 28-ին 33 ղաշտայան նախարարությունը հանդես է եկել հայտարարությամբ, որեղ առկում է:

Հոկտեմբերի 27-ին Աժ միսերի դահլիճում կասարվել է նախապես ծրագրված եւ ներդրելու իրականացված ոճրագործություն: Կասարվածը դալադրություն է ուղղված հայոց ղեկավարության եւ հայ ժողովրդի աղազայի դեմ:

Նրանք, ում թողնված ղեկավարը եւ իրագործվեց այս ոճիրը, ղաշտայանաճու են ժողովրդի առջեւ: Ինչու՞ յբացահայտվեց ծրագրվող հանցագործությունը, ինչու՞ ծիվաղները կարողացան զինված եւ անարգել մեկ խորհրդարան, եւ արդյո՞ք ժողովրդը կարող է ստասել ու ակնկալել, որ այն անայա կերպով կբացահայտվի: Կասարվածը հնարավոր դարձավ երկրում անվտանգության համակարգի կառավարման իսղաո բացակայության ղաշտաններում:

Ստեղծված իրավիճակը հող է անկանխատեսելի հետեւներով, վստագված է ղեկավարներին ու արտաին անվտանգությունը: Ազգային բանակը ժողովրդի ու ղեկավարության համար բախտորոշ այս ղաշտին չի կարող անարբեր մնալ: Ազգային բանակը իր ղաշտն է համարում ղաշտանել ժողովրդի ծանր գրկանների, նրա բազում զավակների կյանքի ու արյան գնով ձեռք բերված անկախությունն ու խաղաղությունը: Ազգային բանակն իր ղաշտն է համարում ղաշտան կանգնել երկրում սահմանադրական կարգին ու ժողովրդավարությանը, որի ծեմարիս ուղին որդեգրել են Հայաստանն ու հայ ժողովրդը:

Խորին գայրություն վաստում են, որ գներալ-մայր Արմուր Մարգարյանի եւ ղաշտայան փոխնախարար Վահրամ Խորխոսունու սղանությունների կաղակցությամբ բանակի հրամանատարական կազմի հայտարարության ղաշտանները լիովին անստվեցին իրավադատի մարմինների կողմից: Արդյունում երկիրը ցնցող ոճրագործությունների շարան արտանակվում է: Ուստի ղաշտանում են անհատաղ ազատել զբաղեցրած ղաշտաններից հանրապետության գլխավոր դասախազին, ազգային անվտանգության ու ներքին գործերի նախարարներին: Կրկին հայտնում են մեր աղակցությունն ու զորակցությունը 33 նախագահին երկրում օրինակաբանության ու կարգակալանոնի ամրապնդման գործում:

ԱԶԳԵԿՇՈՒԹՅՈՒՆԻՅ ԸՆԹՑ

Նեաձգվում է ՏՏ նախագահի այցը Լիբանան

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՅՈՎՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ
ՏԱԳԱՆ. Հոկտեմբերի 28-ին Լիբանանի
Հանրապետության նախագահ Էմիլ
Լահուդը, ընդունելով Լիբանանում
Հայաստանի արևակազ և լիազոր
դեսպան Արման Նավասարդյանին,
խնդրել է իր ցավակցությունները
հայտնել ՀՀ նախագահին և հայ ժո-
ղովրդին հոկտեմբերի 27-ի ողբերգա-
կան իրադարձությունների կապակցու-
թյամբ:

րաբերությունների վարչության հա-
ղորդման համաձայն, դեսպան Նա-
վասարդյանը նախագահ Լահուդին
հեռիկացրել է վերջին իրադարձու-
թյունների դառնառոտ նախագահ Ռո-
բերտ Զոյարյանի Լիբանան այցելու-
թյան հետնագոյն մասին: Նախագահ
Լահուդը նշել է, որ իր հրավերը մնում
է ուժի մեջ, և որ նա դասրաս է նա-
խագահ Զոյարյանին ընդունել վեր-
ջինիս համար հարմար ժամկետնե-
րում:

Լեոն Տեր-Պետրոսյան, «Արժանադատությանը դիմագրավել մեր ղեկավարությանը ներկա մարտահրավերը»

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՅՈՎՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊԵՆՍ
Լեոն Տեր-Պետրոսյանի գրասենյակից
ստացվել է հանրապետության առաջին
նախագահի այսպարությունը Ազ-
գային ժողովում հոկտեմբերի 27-ին
սեղի ունեցած ողբերգական իրադար-
ձությունների կապակցությամբ: Նա-
նում ասված է.

«Կիսով ճեղի ունեցած ողբերգու-
թյան առթիվ մեր ժողովրդի արյած
խոր ցավն ու արդարացի վրդովմու-
ղը, ևս կուզեի բայցեայնուցե ԵՄԵՍ
ներկա իրավիճակի վերահսկելիու-
թյան կարեւորությունը:

Չեմ կասկածում, որ իշխանություն-
ներն անում են հնարավոր ամեն ինչ՝
հանրապետությունում լիակատար կար-

գուկանոն և հասարակական անդոր
ապահովելու ուղղությամբ:

Չեմ կասկածում նաեւ, որ հասարա-
կության բոլոր շերտերը, մասնաւորա-
պէս լիբանանցի հայապարությունը ու
լիբանանցի ղեկավարները, որ այսօր
դառն և՛ հաղթանակ մեկնաբանու-
թյունների ու ավելորդ զննախնդար-
ների:

Դրությունը հասարակական բոլոր
ուժերից և կառավարման բոլոր մար-
միններից լիարժեքում է մեկ մարդու
մահը համախմբելով հանրապետության
նախագահի շուրջ և կասարյալ հա-
մբաբնությունը ու արժանապատի-
ւթյամբ դիմագրավել մեր ղեկավարու-
թյանը ներկա մարտահրավերը:

«Ազգային փրկիչը» հերոսացման է ստատում

Յին: Գործողությունը ղեկավարող
Նաիրի Հունանյանին ճանաչողները,
հասկալիք չունենալով իրենց օրո-
հակներհից, հավատում են, որ նա իր
խառնվածով միանգամայն ընդու-
նակ էր ծայրահեղ ֆալսեթի, եթե դա
նրան հեղինակություն կբերեր: Ն. Հու-
նանյանն ուսանողական շարհերին,
որը համընկավ արցախյան բարձ-
ման հետ, իրադարձությունների կեն-
րոնում էր: Դասարդուների կազմա-
կերտներից մեկը լինելով, հաճա-
խակի դարսավանքի էր ենթարկվում
ԵՊՀ ղեկավարության կողմից, սա-
կայն այդ հանգամանքը նույնսակի
էր առաջնորդի կերպարն ամբողջա-
կամ առուժով, և նա դրան դեմ չէր:
Ավելին, այն ընկնելու մոլուցուով շա-
ռարող երիտասարդի համար իրա-
վարտի մարմինների կողմից մեկե-
րու օր կայանված լինելը ոչինչ չի-
ւեց նրանից, փոխարենը «հեղինա-
կավորելի» ընկերների ԵՄԵՍ: Սա
ստանություններն իրագործե-
լու մտադրացումը, նրան ճանաչող-
ների կարծիքով, դարձյալ հեղինա-
կություն դառնայն էր. «Ազգային հե-
րոսի» տիտղոս մկաճելը: Ավաճող
հասասվում է Աժ-ի դաղիճում ա-
ված նրա հայտարարություններով ու
«Ա՛+»-ին սված հարցաբուրյցով, որ-
հեղ ստում էր, եթե իրենի ահաբեկիչ-
ներ չեն: «Դա դիսպել է միակ հնա-
րավոր ճանադարիչը ինչ-որ ձեռով
կասեցնելու մեր ազգի կրծանման
ընթացիչը»:

Իհարկե, որնան էլ լոնդենի, եթե «Ազ-
գային հերոսի» նկարագրին միան-
գամայն հարիր էին նման չիակասա-
կալուով զործողությունները, այ-
նուամենայնիվ ծանոթները լոնդոն
են, որ Նաիրի Հունանյանը ոչ մույա-
զար էր, ոչ էլ սվյալ տաղիին հոգեկան
անիակասարակիչի վիճակում էր

ԱՐՄԵՆՊԵՆՍ

«Ժողովրդի փրկիչ» հանդես գալն էր,
այն էլ միանգամայն գլխասելու
ծրագրով: Տղարությունն այն էր, որ
հեռացվելով ՀՀ-ից, այնուհետեւ
զանկելով հանրապետությունից
դուրս Ղրիմում, հաճիվները մաբել է
հաղահալանության հետ և հետար-
րության այլ ԵՄԵՍ ընթել:

Միայն վերջին մեկ արում, Ազ-
գային հեռուստատեսությունից ՏՐ-
վող մի լանի համահեղինակային
հաղորդումները կրկին հիշեցնել
սվին նրան: Հաղորդումների բեման
նույն էր Ազգային զաղափարախո-
սության իր տասկետացած փիլիսո-
փայությունը մասուցելը, որին հա-
ըրդեցին թուրիա կասարած երկա-
տասե զործողումն ու այնտեղից
դասրասված հաղորդաբարել: Այս
հանգամանքը վերհիշելու առիթը
սվեց երեկվա սղանողը, և մարդիկ
սկսեցին մարել նաեւ դա շուրջ, ո՛վ

Բայցեայնուցե, Ն. Հունանյանին
ինչուե՛ս էր հաջողվել այդան զեմ
ու զինամթեր (3500 փամփուօս է
կրակվել) հայրաթյել, որի հնարալու-
րությունը (ֆինանսական առուժով),
կարծես եթե, լրագրող զխաբին չուներ:
Անհասկանալի մնաց նաեւ, եթե նախ-
նական սցենարով Ն. Հունանյանը
ինչուիսի՞ վերաբարն էր նախասեել
այդ զործողության համար: Մեր
տղարությունը, խորհրդարանա-
կան ամենամեծ ուժը «Միասնու-
թյուն» դաճիմը գլխասելով, նա
ծրագիրն ալարսվում էր, համենայն-
դեպս, չէր երելում, եթե հետ ինչ է
դասրասվում անել:

Եթե հավասարու լինեն «Ազգա-
յին փրկիչ» անկեղծությամբ իր ա-
ռախիլությունը կասարել էր և սղա-
սում էր ժողովրդի զնախահասկանին:
Տվյալ դեմում հերոսացնելու:

Մյուսամենայնիվ Սուրեն Աբրահամյանը հայտնվեց

Ոչ տաճոնական լուրերի համա-
ձայն, երեկ ՀՀ նախագահին իր հրա-
ժարական է ներկայացրել ՀՀ ներհին
զործոց նախարար Սուրեն Աբրահա-
մյանը: Մինչև ուժ ժամին նա հրա-
ժարականի ընդունված լինելու մա-
սին որեւէ հեղեկություն չկար: Մինչ
այդ Սևաբ գործակալությանը հակա-
կական հեղեկություններ են հաղորդ-
վում ՀՀ ներհին զործոց նախարար Սու-
րեն Աբրահամյանի զանկելու վարի
վերաբերյալ՝ սկսած հոկտեմբերի 27-ին
Աժ-ի վրա զնկված հարծակում կասա-
րելու տաղից:

Ինչուե՛ս զործակալությանը հայտնել
են ՆԳ նախարարության ընդունաար-
նում, Աբրահամյանը միայն հոկտեմբե-
րի 28-ին, ժամը 15:30-ին է հայտնվել
իր աբխասանային վայրում: Մինչդեռ,
ՆԳ ն մավո ժառայության ղեկավարը

հեղյակ չի եղել, եթե որեհ է զանկում
իր զերեսայության ղեկավարը:

Նախարարի ընդունաարնում հրա-
ժարվել են մեկնաբանել Հայասանի
դաճողանության նախարարության
այսօր արածած հայտարարությունը՝
ՆԳ նախարարի անհատաղ հրաժարա-
կանի մասին ղախանելով:

Ուժագրավ է, որ հրաճողության տա-
ղին Հայասանի Ազգային ժողովի
ԵՄԵՍ զանկող նախարարներից ոչ
ո՛վ, իրենց իսկ վկայությամբ, չի Նկա-
սել, եթե ինչուե՛ս է Սուրեն Աբրահա-
մյանը լքել նիստերի ղաղիճը: Հայտ-
նի է, որ ահաբեկիչները համառոտն
փործել են զանկ նրան, սակայն Հա-
յասանի կարոակության անդամ-
ները նրանց հավասարեցրել են, եթե
իբրեւ այդ օրը Աբրահամյանը խորհ-
դարան չի եկել:

Հայկական ժողովրդական կուսակցությունը դիմել է ժողովրդին

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՅՈՎՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊԵՆՍ
«ՀՀ Ազգային ժողովում 1999 թ. հոկ-
տեմբերի 27-ի ոճրագործությունն իր
դաճանությանը ցնցեց ողբ հանրա-
դեսությունը», ասված է ժողովրդին
ուղղված Հայասանի ժողովրդական
կուսակցության դիմումի մեջ:

Նեելով, որ ահաբեկիչների բոլոր
զոհերը «Միասնություն» դաճիմից
են, խորադես ցավակցելով զոհ-
վածների հարազաններին, մարտա-
կան ու կուսակցական ընկերներին,
խսասզույն դասադարսվում է ա-
հաբեկչության ցանկացած դրեսու-
րում: «Հետեղականորեն դեթ է
բացահայտվեն հանրադեսություն-
նում վաղուց ծայր առած սղանու-
թյուններն ու «իննատղանություն-
ները», որի շղարի մի օղակն էր
Աժ-ի ողբերգությունը: Պես է վերջ
սրվի ամենաթողության եւ ան-
դասծելիության հողեբանությանն
ու զործելակերտին», ասված է դի-
մումում:

ճակասարգական տաղին ՀժԿ-ն
ժողովրդին կոչում է ղաղադանել հան-
դարություն, սրախություն, լինել
համախմբված:

Հունանյան եղբայրներին հեռուստացույցով ճանաչել է նրանց մայրը

ԱՐՄԵՆՊԵՆՍ, 28 ՅՈՎՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊԵՆՍ: Նաիրի և Կարեն Հունանյաններին, որ-
նոն հոկտեմբերի 27-ին հրաճողություն էին բացել Հայասանի խորհրդարա-
նում, ճանաչել է ներկայումս Եվրասորիայում բնակվող նրանց մայրը:

Ուկրաինայի անվանագուրության ծառայության Ղրիմի մավո կենտրոնի հա-
ղորդման համաձայն, 1995-1997 թթ. Նաիրին և Կարենն իրո՛ք բնակվել են
Եվրասորիայում: Նաիրին ալարել է ժուռնալիստիկայի բաժինը և դասա-
վանդում էր Եվրասորիայի կրակնուրյա դղորդում: Ղրիմի հայկական հա-
մայնի նախագահ Վիսալի Մարյանյանը ենթադրություն է հայտնել, եթե Հու-
նանյան եղբայրների արարել թելարված է ոչ եթե լաղահական դղադար-
ճաղներով, այլ անծնական վերծխղորդությամբ:

ՄԱՍՆ ԳԵՏԵՌՈՅԱՆ, ՆՈՅՅԱՆ

Հայաստանի ֆաղահական ուժերը եղի օրինական իշխանություններին ազակցելու դասրասակամություն են հայտնում

Աժ-ում ներկայացված «Միասնու-
թյուն», «Կայունություն» և Հայկուժ-
կուսի խմբակցությունները հոկտեմ-
բերի 28-ին համաճեղ հայտարարու-
թյամբ վսահեցրել են, որ Աժ-ն Եա-
րունակում է զործել և ՀՀ նախագա-
ղի ու կառավարության հետ համա-
ճեղ աղախովել սահմանադրական
կարղի, կարուկանոնի ղաղադանու-
մը, ղեճության բնականոն զործու-
նելությունը: Միաճանանակ կոչ են
անում «այս ողբերգական տաղին
ղաղադանել անհրաճեօ հանդա-
րություն ու ողբամսություն»:

ՀՀ դաճակցությունը նույնուցե
անհրաճեօ է համարում «այս տա-
սախանասու տաղին ղաղադանել
համաճայնության մրնուրես և հա-
մախմբվել եղի օրինական իշխա-
նության Եուրջ սեղծված կայունու-
թյուն ասանց ցնցումների և սաղ-
մանադրական ճանադարիով հաղ-
բախելու համար: Դաճակցություն
ըն հոկտեմբերի 27-ի ահաբեկչական
զործողությունը համարում է օճեծ
զուրթուն Հայասանի ղեկական իշ-
խանության դեմ և վսահակոր մեր

ղեճության միջազգային վարկի հա-
մար»:

Շարունակելով դասադարսել Աժ-
ի ողբերգական իրադարձություննե-
րը, ֆաղահական կուսակցություննե-
րից Իմնուրուճում միավորումն իր
մտահողությունն է հայտնում Ազգա-
յին անվանագուրության և ներին զոր-
ծերի նախարարությունների զործ-
լանոճի վերաբերյալ ընդգծելով
դաճեց «անկարողությունը»: «Այս Ե-
րելույթը չդեթ է անհետանա մնա
համադասախան տաճոնակա-
րողների համար»: ԻՄ-ն ալկնկալում է
ՆԳ և Աժ նախարարների հրաճարա-
կանը:

Հայասանի դեմոկրասական կու-
սակցությունը դասադարսելով ա-
հաբեկչական զործողությունները,
առաջարկում է հրադարսայնորեն
ղաղել ողբերգության հանգաման-
ները և խսասզույն դասադարսվում է ա-
հաբեկչության ու կազմակերպիչնե-
րին (ընդգոծում են են): Դեմկուսը ՀՀ
նախագղի զործողություններին ա-
զակցելու դասրասակամություն է
հայտնում:

Շուրյա սուղ Հայասանում

Հայասանի Հանրապետության Ազգա-
յին ժողովի 1999 թ. հոկտեմբերի 27-
ի նիստում սեղի ունեցած ողբերգու-
թյան հետեանով ալանակոր ղեճա-
կան-ֆաղահական զործիչների զոհվե-
լու կաղակցությամբ նախագղա Ռո-
բերտ Զոյարյանի հոկտեմբերի 28-ի
հրամանագրով Հայասանի Հանրա-
դեսությունում 1999 թ. հոկտեմբերի
29-31-ը հայտարարվում է սուղ:

Հայասանի Հանրապետությունում
և օտարերկրյա ղեճություններում ՀՀ
ղիվանագիսական ներկայացուչու-
թյուններում նեված սզո օրերին կխո-
նարիվի ՀՀ ղեճական դուրցը:

Որդեր Զոյարյանի հրամանագրով
սեղծվել է հուղարկվորության ղե-
ճական հանծանողով՝ հանրադե-
սության նախագղի գլխակորու-
թյամբ:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հունանկրթական Ե սարի

Պեմաղի և հասարակի
«Ազգ» բերի հիմաղի խորհուրդ

երեւան 375010, Հանրապետական 47
Ֆախ 529353, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@armco.com

Գլխադր խմբագրի
ՅԱԿՈՒ ՄԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի
ՊՈՐԹՐՅՈՒ ՅԱԿՈՒՄԵԱՆ / հեռ. 529221
Տօրեճ
ՀՈՒՑՐ ՉՕՐԵԱՆ / հեռ. 562863
Հանալարդային
ծառայութիւն / 562941

Apple Macintosh
համակարգչային Եարածը
«Ազգ» բերի

Հուրը - Ազգին - դասաղի է
Լիբերը չեճ գղախուում ու չեճ
վերադարձում

-AZG- DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone 521635
47 Hannapeloutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

«Համախմբվել Մահմանադրության միակ երաժիշակի՝ նախագահի շուրջ»

Նաիրի հունանյախին եւ նրա խմբին առայժմ ոչ ոք չի կանգնում

Սևիպոլ Էջ 1

Երեկ 16:00-ին Աժ բոլոր խմբակ-
ցությունների ղեկավարները հավա-
կեցին Որբեր Քոչարյանի նսա-
վարում 16նարկելու առաջնահերթ
անելիքները: Վազգեն Մանուկյանը
Աժ բոլոր ֆաղափական ուժերի անու-
նից հայտնեց, որ ստեղծված է Աժ
համակարգիչ խորհուրդ խմբակցու-
թյունների ղեկավարների մասնակ-
ցությամբ: Հոկտեմբերի 31-ից հետո,
զայի կիրակի, երբ տեղի կունենա
արյունալի հազվեհարգարի զոհ
դարձած հանրադեմություն ղեկա-
վարների հուղարկավորությունը,
խորհրդարանը կգումարի արձակուր-
դին, որը փաստացի գրոյից կսկսի
հազվադեպ Աժ գործունեության

մը: Պատմում են, որ երբ հոկտեմբ-
րի 27-28-ի լույս գիշերը 1:30-ի մե-
ծակայում Աժ է ժամանել ԱՄ Մա-
խարա Մերժ Սարգսյանը, դառա-
դանները տեսական ժամանակ չեն
բացել դուրը, իսկ երբ Մերժ Սարգ-
սյանը տեղեկացրել է, թե ի՞նչն ազ-
գային անվանությունը նախա-
րար է, հնչել է դասասխանը: «Իսկ
ո՞ր էիր մինչեւ հիմա»: «Ազգը» կան-
խավ տեղեկացրել է, որ Մերժ Սարգ-
սյանը Պարաբաղում էր, այնուհան-
դերձ, երեւան նա ժամանել է մեծ ու-
շացումով: Ե՛գ նախարար Մուրեմ
Արահամյանը ցուցաբերեց բացա-
ռիկ իննադատարանական վարա-
զի՞ծ նա անհետացավ Աժ դաշի՞նից
բոլորի համար աննկատ եւ Ե՛գս վե-

հանձնված մարդաստաններին
ռազմական ուսիկանության ավտո-
բուսով ուղեկցեցին ԱՄ 16նչական
մեկուսարան), Եաիրի Հունանյանի
եւ Մրա հանցակիցների բարձառիթ-
մերը բնորոշեց հետեւյալ կերպ: «Ոչ
շաս կեռադատված, ոչ էաւս հիմնա-
վորված, հիմնականում հույզերի
վրա կառուցված ֆայլ, որ մի ինչ էլ
իրենց համար էր անտրաստի: Երբ
մասսայական փսիխոզ է, մարդը դի-
մում է կտրուկ ֆայլերի եւ իրենից ան-
կախ այդ կտրուկ ֆայլերից անցնում
է էլ ավելի կտրուկ ֆայլեր... Նրանք
բոլորը սքալի էին, բայց Եաիրիին
շոտավորությունների սակ: Իսկ Եաի-
րին սխեմա էր մշակել, որով հաշ-
վում էր երկիրն աւա՛զ է զարգանում,
թե՛ դանդաղ: Պե՛տ է աւագ զարգա-
նար, սակայն սխեմայի մեջ տեղադ-
րել են եւ կարծես դարձվել է, որ
դանդաղ է զարգանում»: «Ազգին»
եւ Ազատություն ռադիոկայանի թղ-
թակիցներին շված այս դարգաբա-
նումներից հետո Դավիթ Հարություն-
յանը ելուցեց, որ երբ իրավիճակը
մեղմվել էր, հանցագործները սկսել
էին հայտարարել: «Ընդամենը մտա-
դիր էին վախեցնել»: Նրանց ուղիղ
եթերով կատարած հայտարարությու-
նը տնդում էր, թե բացի Վազգեն
Սարգսյանից, մնացյալների հան-
դեղ իրեն խնդիր չեն ունեցել, սա-
կայն իր աշխատաստեղծակցից դեղի
Աժ միտերի դաշի՞ծ սանող ճանա-
դարին ստանված Աժ փոխխոս-
նակ Ուրբեմ Միրոյանի դիակն ա-
ղին վկայում է, որ խումբը բնավ էլ
մեկ անձի համար չէր ժամանել Աժ:
Մեր համոզմամբ, Եաիրի Հունանյա-
նի խումբը գործել է «ցուցակով»,
իսկ այդ ցուցակում «Միասնու-
թյուն» խմբակցություն եւ դաշինքի
առաջնորդներն էին: Իբխանության
հասած ֆաղափական դաշինքը գլ-
խասված է իր բոլոր առաջնորդնե-
րով Վազգեն Սարգսյան, Կարեն Դե-
միրժյան, Յուրի Բախույան, Ուրբեմ
Միրոյան: Մնացյալ ստանվածները
թերեւս դաստիարակական զնդակի զոհ
են Լեոնարդ Պետրոսյանը, Հենրիկ
Արահամյանը, Միխայիլ Քոբալյա-
նը: Բայց առաջին 4-ը հստակ թի-
րախ էին: Արդարադատության նա-
խարարը, ի տարբերություն Վազգեն
Մանուկյանի, չբացառեց նորոյա
առաջյալների ուղղորդված գործու-
նեությունը:

ընթացում Եաիրից տեղեկացնում էր
գործի ընթացքը «Ստուգված...
ստանված է, բոլորը դառնալով են...
Տղերին հավաքեմ, սող ելեմ...»:
«Ազգը» դիմեց Վահան Հովհաննի-
սյանին դարգաբանելու անընդ-
հաս հնչած Հրանտ անվան առեղծ-
վածը: Վահան Հովհաննիսյանը մեզ
դասասխանեց, որ դա ՀՅԳ զՄ ան-
դամ Հրանտ Սարգսյանն է, բայց
միաժամանակ եւ ելուցեց, որ Եաի-
րի Հունանյանը զանգահարել է վեց
հոգու Ներտոյալ Հրանտ Սարգսյա-
նին, նրա տնդմամբ, մյուս հինգի
մեջ էս կային կուսակցական գոր-
ծիչներ, որոնց անուններն ինքն զե-
րադասեց չիրադարակել: Իսկ ին-
չո՞ւ էր Հրանտ Սարգսյանին զան-
գահարում Եաիրի Հունանյանը.
«Հիզոֆեքցիկ գործեր էին արել եւ ու-
զում էին, որ դրանց տեղ կանգնեն»:
Վահան Հովհաննիսյանի կարծիքով,
հանցագործները կամենում էին յու-
րորինակ ֆաղափական աղաստան
կամ սանի՞ ձեռք բերել: Ելազա-
զույնն ի դեմս ՀՅԳ-ի:

«Առաջյալներ» ԱՄ
Բնչական
մեկուսարանում

Երեկ 10:30-ի մեծակայում Աժ-
ից «առաջյալ մարդաստանները»
տեղափոխվեցին ազգային անվ-

անցություն նախարարություն,
նրանց՝ դաշինքը եւ ԱՄ մեկուսարա-
նում, որը Հայաստանում հայտնի է
իր անբասիր բարեբով: Հիշենք, որ
ժամանակին այդ մեկուսարանում
գտնված Վահան Հովհաննիսյանը
հրադարակավ ելուցեց է, որ ԱՄ-ում
ոչ ոք մեղադրյալներին բռնության
չի ենթարկում: Կարելի է արձանագ-
րել, որ իրականացել է մարդաս-
տանների դաշինքի առաջին մա-
տը իրականացնել բնականոն, ա-
դար դասասխանություն: Ստեղծված է
հասուն 16նչական խումբ, որի վա-
րույթում էլ զանկում է նախանուն-
թյունը:

«Միասնություն» դաշինքը ի-
խանության եկավ «Կառուցենք եւ
դաստիարակենք» ազնիվ կարգախո-
սով, բայց արյունոտ դարձած հոկ-
տեմբերյան չորեքաթթին աղասու-
ցեց, որ Հայաստանում անզամ
բարձրագույն իխանություն նվա-
ծելու դեղումը դյուրին չէ ոչ միայն
կառուցելը, այլեւ եղանակ էլ դպտ-
դանելը: Հիւսամ, որ մեր իրավա-
դաշի մարմիններն այս անզամ գո-
նե կդաստիարակեն օրեօրե եւ դե-
տականությունը, մարդու իրա-
վունները: Միայն Աստուծոն է վերա-
դաշիված քրեանակներ գծելու եւ
ըստ այդ քրեանակների մարդկանց
կյանից գրկելու կամ կյանք շնոր-
հելու առաքելությունը:

Ս. ԳՆԱՆՆԱ

ժամկետը: «Կսկսենք գրոյից, նիսը
կվարի ամենասարեց դասգամակ-
ը, կիսասասենք օրակարգը, կրն-
նեն նախագահ եւ տեղակալներ»,
դարգաբանեց ԱժՄ ղեկավարը, որը
երեկ ճառագում էր գործունակու-
թյամբ: «Ազգի» այն հարցին, թե ով
եւ ի՞նչն Աժ նախագահի եւ փոխնա-
խագահների հիմնական թեկնածու-
ները կամ ի՞նչ սկզբունքներով դիմե-
լ է կատարի առաջադրումը, ԱժՄ ղե-
կավարը դասասխանեց, թե մինչ
հուղարկավորությունը ճիշտ չէ խո-
սել թեկնածուների մասին, սակայն
դարգաբանեց, որ Աժ ղեկավարու-
թյունը դիմել է ընտրի վարչադեմի
Նեանակումից առաջ, որովհետեւ օ-
րենով Աժ-ն կարող է մեծել նախա-
գահի առաջադրած վարչադեմի
թեկնածությունը:

Պատշտանության նախարարու-
թյան եւ գնմված ուժերի հայտարա-
րությունը, որին համահունչ են նաեւ
որոշ ֆաղափական կուսակցություն-
ների հայտարարությունները, դա-
հանջում է ուժային նախարարների
հրաժարական: ԱժՄ ղեկավարը
խորհուրդ տվեց չարել իրավիճակը.
«Չեն կարծում, թե այս դաշինն դա
է կարեւորը»: Բայց իբրեւ ֆաղափա-
կան գործիչ՝ հրադարակեց իր կու-
սակցության դիրորոշումը: «Մենք
միշտ կողմ ենք եղել, որ տեք մարդը
իր աշխատանքը չի կարողանում կա-
սարել, աղա դիմել է հրաժարական
տա»: Ողջ խնդիրը ընթացակարգն է,
Եաիրի չկա հանրադեմության վար-
չադեմը, աղա բնականոն ընթաց-
ումը նոր վարչադեմի Նեանակումից
հետ կծեւարկվի նոր կառավարու-
թյուն, որտեղ, ըստ ամենայնի, տեղ
չեն գտնի աղաստանի ուժայինները:
Ականատեսների վկայությամբ, կու-
սակցությունների կարծիքին ներ-
դասնակ է ուժային ստորին կառույց-
ների աշխատակիցների դիրորոշու-

րադարձակ միայն երեկ 15:30-ին:
Մինչ այդ նախարարությունը ղեկա-
վարում էին տեղակալները: Ըստ ո-
րոշ աղբյուրների Ս. Արահամյանն
արդեն հրաժարական է ներկայա-
րել:

**Գլխատեղ «Միասնություն»
դաշինքը**

Բաղափական հաշվեհարդարից
հետո ստեղծված իրավիճակը մեզ
թույլ է տալիս եզրակացնել, որ հաղ-
թաթղբերն առայժմ կենսոնանում
են Որբեր Քոչարյանի խաղազու-
մարում: Նրան զորակցում են ոչ
միայն կարծի ընդդիմադիր կուսակ-
ցությունները, այլեւ ամենամա-
հաշտ համարվող նախորդ հանա-
դեմության առաջին նախագահ Լե-
ուն Տեր Պետրոսյանը: Վազգեն
Սարգսյանն իր մախկամը կարծես
կամբռեց երկու նախագահների:

Տրամաբանական է հարցը ո՞ւմ էր
ձեռնտու եւ ո՞ւմ ոչ էա հեկան տեղի
ունեցածը: Միաժեմ ձեւավորվում է
տեսակետ, ըստ որի խումբը կազմա-
կերտված ծրագիր չի ունեցել, կամ
ինչոյեւս բոլորին համոզում էր Վազ-
գեն Մանուկյանը: «Ոչ որում, ոչ
ներում ոչ մի ֆաղափական ուժ չկար
նրանց մեջին: Ես արկածախնդիր
չի աւի այդ մարդկանց, դա մի
խումբ էր, որի անդամները համոզ-
ված էին, թե իրենք օգտակար առա-
քելություն են իրականացնում, իրենք
առաջյալներ են»: Օգտակար առաքե-
լության մասին այս տնդումը հա-
տուկ ելուցեղերեմ: Արդարադատու-
թյան նախարար Դավիթ Հարությու-
նյանը, որը Ե. Հունանյանի խմբի
վերջին ուղեկից-դասանդները էր
(Անդրանիկ Սարգսյանը, Գազիկ
Կուսանդյանը, Գուրգեն Եղիազա-
րյանը, ԱՄ փոխնախագահ Գրիգոր
Գրիգորյանը եւ Դավիթ Հարությու-
նյանը ռուսական «Ալֆա» ջոկախին

հանձնված մարդաստաններին
ռազմական ուսիկանության ավտո-
բուսով ուղեկցեցին ԱՄ 16նչական
մեկուսարան), Եաիրի Հունանյանի
եւ Մրա հանցակիցների բարձառիթ-
մերը բնորոշեց հետեւյալ կերպ: «Ոչ
շաս կեռադատված, ոչ էաւս հիմնա-
վորված, հիմնականում հույզերի
վրա կառուցված ֆայլ, որ մի ինչ էլ
իրենց համար էր անտրաստի: Երբ
մասսայական փսիխոզ է, մարդը դի-
մում է կտրուկ ֆայլերի եւ իրենից ան-
կախ այդ կտրուկ ֆայլերից անցնում
է էլ ավելի կտրուկ ֆայլեր... Նրանք
բոլորը սքալի էին, բայց Եաիրիին
շոտավորությունների սակ: Իսկ Եաի-
րին սխեմա էր մշակել, որով հաշ-
վում էր երկիրն աւա՛զ է զարգանում,
թե՛ դանդաղ: Պե՛տ է աւագ զարգա-
նար, սակայն սխեմայի մեջ տեղադ-
րել են եւ կարծես դարձվել է, որ
դանդաղ է զարգանում»: «Ազգին»
եւ Ազատություն ռադիոկայանի թղ-
թակիցներին շված այս դարգաբա-
նումներից հետո Դավիթ Հարություն-
յանը ելուցեց, որ երբ իրավիճակը
մեղմվել էր, հանցագործները սկսել
էին հայտարարել: «Ընդամենը մտա-
դիր էին վախեցնել»: Նրանց ուղիղ
եթերով կատարած հայտարարությու-
նը տնդում էր, թե բացի Վազգեն
Սարգսյանից, մնացյալների հան-
դեղ իրեն խնդիր չեն ունեցել, սա-
կայն իր աշխատաստեղծակցից դեղի
Աժ միտերի դաշի՞ծ սանող ճանա-
դարին ստանված Աժ փոխխոս-
նակ Ուրբեմ Միրոյանի դիակն ա-
ղին վկայում է, որ խումբը բնավ էլ
մեկ անձի համար չէր ժամանել Աժ:
Մեր համոզմամբ, Եաիրի Հունանյա-
նի խումբը գործել է «ցուցակով»,
իսկ այդ ցուցակում «Միասնու-
թյուն» խմբակցություն եւ դաշինքի
առաջնորդներն էին: Իբխանության
հասած ֆաղափական դաշինքը գլ-
խասված է իր բոլոր առաջնորդնե-
րով Վազգեն Սարգսյան, Կարեն Դե-
միրժյան, Յուրի Բախույան, Ուրբեմ
Միրոյան: Մնացյալ ստանվածները
թերեւս դաստիարակական զնդակի զոհ
են Լեոնարդ Պետրոսյանը, Հենրիկ
Արահամյանը, Միխայիլ Քոբալյա-
նը: Բայց առաջին 4-ը հստակ թի-
րախ էին: Արդարադատության նա-
խարարը, ի տարբերություն Վազգեն
Մանուկյանի, չբացառեց նորոյա
առաջյալների ուղղորդված գործու-
նեությունը:

**Դաշնակցականների եւ
կոմունիստների համար
բազառություն**

«Ազգն» այցելեց Շատոցնու-
թյան 3-րդ հիվանդանոցում աղա-
փնկող նախարարներին եւ դասգա-
մավորներին, որոնք քրեադաստան
էին գերությունից նոր ազատազ-
ված իրենց գործընկերներով: Վեր-
ջիններս ուշագրավ հիշողության
դաստիարակներ ունեին: Այստեւ Եաի-
րի Հունանյանը «Միասնություն»
դաշինքի հիմնական ներկայացու-
ցիչներին զնդակահարելուց հետո
հայտարարել է, որ դաշնակցական-
ներին եւ կոմունիստներին մեղ չի
տալու: Գաղափարական հոգեհիա-
րագատությունից էր թելադրված
սույն փաստը, թե՛ այլ հանակար-
ներին, ցայժմ հայտնի չէ: Բացի այդ,
դաստիարակները տնդում էին, որ քրեա-
չին հեռախոսներին տեղ դառնալուց
հետո Եաիրի Հունանյանն անընդ-
հաս անհայտ հասցեատեղի իեթ
բանակցություններ էր վարում, որի

Կարեն Դեմիրճյանի եւ Վազգեն Սարգսյանի կենսագրությունները

**ԿԱՐԵՆ ԴԵՄԻՐՃՅԱՆ՝
ՀՀ ԱՅ ԵԱՆԱԳԱՅ**

Ճնվել է 1932 թ. ադրիլի 17-ին Ե-
րեւանում, ծառայողի ընտանիքում:
1954 թ. ավարտել է Երեւանի տղի-
տեխնիկական ինստիտուցը ինժեներ-
մեխանիկ մասնագիտությամբ: Նույն
թվականին, որոշեւ ավագ ինժեներ-
կոնստրուկցիոն, աշխատանքի է ըն-
դունվել Լենինգրադի գիտահետազո-
տական ինստիտուցից մեկուս:
1955-66 թթ. աշխատել է Երեւանի
էլեկտրատեխնիկական գործարանում
որոշ ինժեներ, աղա՝ տեխնոլոգ, ա-
վագ վարդեթ, արտարամասի ղեթ,
գլխավոր ինժեներ, այնուհետե՛ւ՝ սեու-
րեն:
1966-72 թթ. եղել է Հայաստանի
կոմունիստական կուսակցության Ե-
րեւանի ֆաղկոմի ֆարսուղար, 1972-
88 թթ. Հայաստանի կոմկուսի Կեն-
կոմի ֆարսուղար, աղա՝ առաջին
ֆարսուղար:
1991-99 թթ. աշխատել է «Հայե-
լեկտրամեքենա» ՓԲԸ խորհրդի նա-
խագահ եւ գործադիր սեուրեն:
1998 թ. մայիսից եղել է Հայաս-
տանի ժողովրդական կուսակցու-
թյան նախագահ, 1999 թ. ադրիլից
«Միասնություն» դաշինքի համա-
նախագահ: 1999 թ. հունիսի 10-ից
ՀՀ Ազգային ժողովի նախագահն էր:

**ՎԱԶԳԵՆ ՍԱՐԳՍՅԱՆ՝
ՀՀ ՎԱՐՉԱՊԵՏ**

Ճնվել է 1959 թ. մարտ 5-ին Արա-
րաշի քրեանի Արարատ գյուղում:
1979 թ. ավարտել է Երեւանի ֆիզ-
կուլուսուրաշի դեթական ինստիտուցը:
1979-83 թթ. որոշեւ ֆիզկուլուսու-
րաշի ուսուցիչ աշխատել է Արարատ
գյուղի միջնակարգ դպրոցում: 1987-
90 թթ. եղել է «Գարուն» երիտասար-
դական գրական ամսագրի հրատա-
րակախոսության բաժնի վարիչ:
1990-92 թթ.՝ երկրադաշի կամա-
վորական խմբերի հրամանատար,
նույն թվականներին նաեւ՝ ՀՀ Գերա-
զույն խորհրդի դաստիարակության եւ
ներին գործերի մեթական հանձնա-
ժողովի նախագահ:
1991-92 թթ.՝ ՀՀ դաստիարակության
նախարար:
1992-93 թթ.՝ ՀՀ նախագահի
դաստիարակության հարցերով խորհ-
րդական, հանրադեմության սահմա-
նամերձ քրեաններում նախագահի
ներկայացուցիչ:
1993-95 թթ.՝ ՀՀ դեթնախարար:
1995-99 թթ.՝ ՀՀ դաստիարակու-
թյան նախարար:
1999 թ. մարտից Հայաստանի Հան-
րադեմական կուսակցության առաջ-
նորդն էր:
1999 թ. հունիսից ՀՀ վարչադեթն էր:
ՆՈՅՆԱՆ ՏՄԴՄՆ

ԱԶԱՐԵԿՈՒԹՅՈՒՆ

Փորձություն

Տանուլ չսանձ երկրի ճակատագիրը

Այն, ինչ սեղի ունեցավ հոկտեմբերի 27-ին, ոչ միայն ծանր ողբերգություն է, փաստելի ոճրագործություն, որ ցնցեց բազմադարյան ժողովուրդը, այլև լրջագույն փորձություն Հայաստանի ինքնավարության ներքին, արտաքին ու ընդհանուր առմամբ իր ներքին վերելքի միջոցով իր իրավունքները պահպանելու և պահպանելու միջոցով մարտնչության ներքին և արտաքին կարողությունները փորձարկելու և փորձարկելու փորձություն է: Այս փորձությունը միայն իր իրականացմամբ է կարող իր իրավունքները պահպանելու և պահպանելու միջոցով մարտնչության ներքին և արտաքին կարողությունները փորձարկելու և փորձարկելու փորձություն է: Այս փորձությունը միայն իր իրականացմամբ է կարող իր իրականացմամբ և արտաքին կարողությունները փորձարկելու և փորձարկելու փորձություն է:

Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում:

Նաև փաստվում է, որ հողաբերության երկրի բարձրագույն օրենսդիր մարմնի միջոցով մարտնչության ներքին և արտաքին կարողությունները փորձարկելու և փորձարկելու փորձություն է: Այս փորձությունը միայն իր իրականացմամբ է կարող իր իրականացմամբ և արտաքին կարողությունները փորձարկելու և փորձարկելու փորձություն է:

Այն, մենք բոլորս սկսած նախադասարկում ենք աշխարհում: Այն, մենք բոլորս սկսած նախադասարկում ենք աշխարհում: Այն, մենք բոլորս սկսած նախադասարկում ենք աշխարհում:

Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում:

Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում:

Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ՍՓՅՈՒՌ

«Բան մը տեղ մը սխալ է»

Լուս Անգրեթուցոյ լուս ժողովուրդ «Արմինյոն օրը» անգլիալեզու բարբաբերի գլխավոր խմբագիր Օգին Էբերթայնը ԱՄՆ մեկնելու նախօրէին «հրատեօ» հարցազրույց սվեց «Ազգի»:

Են՝ 25-30 տարի ամեաեաեը, մի ինչ ավելի կոմպլիքս, ավելի տրամաեակ ունի: Մեզ մոտ, ի տարբերություն Հայաստանի, բերբերու ամենակազը ցաս փոխ է: Իմ տարագայիս չուն հոգի ունիմ աբխասոդ, ուրիք բերբեր ալ նույն վիճակի մեջ են: Օրաբերբերը ինչ մը տարբեր են. «Աստուգը», օրինակ, 25 աբխասոդ ունի: Ազգաա աբխասալիքները մեծամասամբ հոնորար չեն սանար, ցաս ինչ, բացառիկ դեմքեր չիաբլած (ես անծամբ հոնորար չեմ տար 5-10 դոլար մեկ հողկաթի համար ամբը): Ծանուցումներ (զովագո) ցաս ունիմ, բայց բերբերը բաժանորդագրությանը կգոյատեան. կրպակներու մեջ գրեթե բերբեր չեն մախեր: Մենք, օրինակ, 4500 բաժանորդ ունիմ, 5000 հաս կայմեմ:

Գրեթե բոլոր բերբերը կոգսվիմ հայաստանյան լրատվական գործակալություններն: Արմինյոն, Անար, Նոյյան տարյան (մի ինչ քանի են, մեթ է ըսեմ), նաե անհասական ֆախով (ուրե կսանան: Իսկական աբխասալիքները բերբեր սե աբխասանը կսանին շարադ, հասքեագրում ե ալ: Բոլոր բերբերն ալ, կրամ ըսել, 2 կամ 3 էջ Հայաստանի մասին լուրեր կուսան: Իմ բերբեր, որ 16 էջ է, 2-3 էջ անադայան հայաստանյան լուրեր կգեռե: Ռեբե մերիկահայ հին տերուդի ընթերցողներ կան (նաե նոր տերուդի, ինչո՞ն չի), կըսեն բե՛ Հայաստանի ներկա հարցերն առաջ ինչով կլեցեի աղ կըրե, ուրիք լուր չըկա՞ Սմերիկայի մեջ: Մամբ լուրեր չեն տար, իհարկե. Հայաստանի ներին ե տրամին ֆաղաակաության հեա կաղ ունեցող լուրեր ցաս կհեաաբբերն մարող ժողովրդավարության, արդարադասության կիրարկումը: Ամերիկահայ երկրորդ-երրորդ տերուդը Հայաստանի մեջ ազգային մակույթի մաիտամբ աղնաի հեաաբբերում չի, որչաի ժողովրդավարության ե արդարադասության: Գիտնալով, որ աիկա ժամանակ կանե:

Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում:

Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում:

Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում:

Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում:

Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում:

Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում:

Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում: Մենք մանրակրկիտ նախադասարկում ենք ինչպիսիք ենք աշխարհում:

Թուրքիայի արեւելյան վիլայեթների մասին

ՀԱՅԿԵՐՄԱՆ ԳԱՆՎԱԾԱԿ

ՀՄԻՔԵՐՄԱՆ ԹՈՒՐԿԻԱՅԻ

ԿԵՐԱՎԵՐՊՈՒՅՐ ԶՄԱՆՔԵՐՄԱՆ ԳՆԱԿՈՒՄ

ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ՎԻԼԱՅԵՏՆԵՐԻՄ

(1920-1960-ական թվականներ)

ընթացում, ինչի հետևանքով տեղի էր ունենում բնակչության անընդհատ արտահոսումը դեպի արևմուտք: Կամ էլ երկրամասում մշակվող երկրի ավաստումը ու կիսամասնական հարաբերությունները, եւ այսօր էլ Անկարան երբեմն ստիպված է լինել գտնվելու որոշ ցեղախմբերի հետ, որոնք զի աղաքագործությանը կողմնակի դեր են ստացրել մարտերի ցեղայնացման շնորհիվ:

Խոսելով արեւելյան վիլայեթների մասին, որոնք արեւելյան Անատոլիայի մասն են կազմում, չպետք է մոռանալ, որ այս արեւելյան արեւելյան հատվածում նախքան 1918-1919 թվականներին, երբ Պատերազմը ավարտվեց, այստեղ բնակվող մի մասը առաջին համաշխարհային պատերազմի ժամանակահատվածում ընդամենը մի քանի տարիներ էր հայկական բնակչության ներկայությունը: Իսկ հայերի մասին, որոնք 1918-1919 թվականներին իրենց ստացրել էին արեւելյան վիլայեթները, որոնք նախքան 1915 թվականին հայկական բնակչության ցեղասպանությունից ապաստանված հայերն էին:

Յուրի Գեորգևիչը, Վրաստանի Հանրապետության Գերագույն արարողակազմի անդամ, հարկ է ընդհանուր ժամանակահատվածում հարկ է դնում, որ արեւելյան վիլայեթների մասին, որոնք 1915 թվականին հայկական բնակչության ցեղասպանությունից ապաստանված հայերն էին, չպետք է մոռանալ, որ իրենց ստացրել են արեւելյան վիլայեթները 1915 թվականին:

Վաղուց այդպիսի բազմաթիվ լինելով էր շայտասանի ազգային լեզուներով զուգահեռակարգ ստեղծումը: Մեծ էր հեռավորությունը Մեծ Երկրի զուգահեռակարգ ստեղծումը: «Մեղավորը» գեղանկարիչ, երեւանի գեղարվեստի ինստիտուտի ուսանող Մամուլ Խաչատրյանն էր, որը երկարատև ընդմիջումից հետո հանդես է գալիս անհասկանալի ցուցահանդեսով:

Չնայած գեղանկարչության բոլոր ժանրերն էլ հարազատ ու «ընդունելի» են Խաչատրյանի համար, սակայն չեն կարող լինել, որ հասկացանք բերու էն դիմանկարներն ու նախու-

մոտներում: Մասն էր ինչ թիվ չեն կազմում այն աշխատանքները, որոնք սկզբից ցանկանում էր ոչ միայն իմաստավորել, այլև կենդանություն ու շունչ հաղորդել կյանքին: «Վենետիկյան դիմանկարով նախուժող»-ը էր «Վենետիկյան մոսիկ» աշխատանքներում գեղանկարչից հաղորդություն էր սալիս դիմանկարի վերջինս հնարանորեն էր ու զվարկ հագցնելով: Եստիս դիմանկար էր օգտագործված արդեն կենդանություն ասած մարմնի վրա «Կախարդուհին» այլաբանական կոմպոզիցիայում, որ կարծես այս նախուժողների օրգանական շարունակությունը լինի:

մոտների առարկաներն իրենց ծեփում ու ծավալներով, կոլորիտով ու գեղանկարչական միջավայրով խիստ են չափազանց լուրջ: Մասն էր կյանքի երջանկությունն ու բերկարներ չեն փառաբանում, ինչպես հոլանդացի որոշ հայերն էր անհայտ վարդերներ: Մասն էր բնույթը կրթությունն են ներկայացնում մեծ ժամանակաբաժանի մարդու մտածողությունները: Ինչ խոսք, այստեղ հոլանդացի ակնարկ կա նաև անցյալի արվեստի հավերժական արժեքների մասին: Սակայն նկարչի այս հայացքն առավել ուղղակիորեն է երևում վերջինս երջանկի արդեն մեծ հիշատակներով վենետիկյան մոսիկներով

Արամ Խաչատրյանի ցուցահանդեսը Մեկնաբանում է արվեստագետի ընկերը

մոտները, որոնք բավականին հեռվից էլ ցանկացած ցուցահանդեսում գրեթե միեւնույն մասն են հեղինակին: Եվ այս փաստարկն էլ արդեն իսկ խոսում է այն մասին, որ նկարչի մեծ գեղանկարչության մեջ ունի իր առանձնահատուկ կենտրոնում ծնագիրը էր ու սարեցարի էլ ավելի է ամրազուստ այն:

Այս ցուցահանդեսում, ծիւց է, ինչ թիվ չեն կազմում դիմանկարները, որոնք բոլորն էլ կատարված են բնականությունով և մեծ սիրով, սակայն միևնույն է, որ անց մեծ առանձնահատուկ է «Յուր դիմանկարը» աշխատանքը, որտեղ արվեստագետը կարծես իր հոգու մարտին է կատարել ստեղծագործական ողբ ներուժն ու ետևորը ներառելով կյանքին: Սկսած գիտողին էլ է փոխանցվում բնորոշի, որ, ի դեպ, մասնավոր գեղանկարչի էղուարդ Խաչատրյանն է, առաջին հայացքից հանդարտ քվագող, բայց իրականում իրարմեծ մտերմ ու հույզերով ծանրացած ներմաշխարհի փոքրիկը:

Քանստեղծական զգայուն արտահայտչականությամբ են օժտված «Վերածնունդը» եւ «Աննայի դիմանկարը» կյանքները: Երկու աշխատանքներում էլ հիմնականում սեփ, կապույտի եւ կարմրի մեծ գունածավալների մուր փոխադարձությունների շնորհիվ է նկարչից ստեղծել աղջնակի երանգները մարդ ու անմիջական աշխարհ:

Խաչատրյանի բոլոր դիմանկարներում էլ կարելու է մեծ ընդունելի կենտրոնում և հագուստի յուրահատուկ ընթացությունը: Մասն էր աշխատանքների մի առանձին հնարք էր հաղորդում: Ուշագրավ է, որ որոշ կյանքներում էր շեղում դնում բնորոշի դեմ էր ստեղծագործական ընդհանրակամ վրա, նկարից դրան հասցնում էր աստիճանաբար կատարչության, սակայն միամտամանակ մի առանձին թեմատիկայում էր մասնավորապես ու ֆորմը կյանքի վրա ստեղծելով թրթուրն ու անհանգիստ մակերես:

Այն, որ աշխատասիրությունը նկարչի բնորոշ գծերից մեկն է, հասկանալի էր էրևում ներկայացված նախուժողներում: Ամենիս էլ սուր լսելով «չոր» անալիզին, հեղինակը նախընտրել էր մասնավորապես մեծ թիվներում իր կողմից որոշում «բնորոշ» ընթացված ցանկացած իր ու առարկա, որոնք ներկայումս կարծես դիտարկող կատարում էր կարծես հիշատակը: Սակայն, որ հասկանալի կարողանա լուծել նկարչական բարդ խնդիրներ: Սակայն, լուծել են հեղինակն իր արվեստի խնդիրները լուծված են ստեղծել չէ, որ արվեստ է արվեստասիրին Խաչատրյանի նախու-

կոմպոզիցիոն աշխատանքներից տրամադրիչ է հասկանալի «Յիւր 1937 թ.» կյանքը: Նկարի աջ կողմում կարելու էր գլխի մոտիվը գծված էր այնպես, որ եստիս մասնավորապես բնականորեն դասան սեփի մասն անցնում էր միջով: Չորացած, անկյան մոտեցող, մթնած ու ծանրացած ամոթերը, ամայի ու գուր խորհրդերն էլ ավելի են ուժեղացնում նկարի լավագույնը ստեղծելով վերադարձը ոչ հեռավոր անցյալի մասն մղող մեծերը:

Ի դեպ, վերջին 10-15 տարիների ընթացքում 1937 թ. օրերին ԱՊՀ երկրներում էր հայերի նկարչից էր անհրաժեշտ: Արամ Խաչատրյանը չէր կարող չիմանալ այդ մասին կամ չեստեղծել: Սակայն կարելու է, որ նա թեման արտահայտել էր բոլորովին ուրույն մի եղանակով, եւ նկարի նեոստեղծությունն ավելի էր մեծանում, երբ նկարչի առնչում, որ այս ուշագրավ կոմպոզիցիան ստեղծել էր չէր այդ օրերի դասուրյունը մասնավորապես սարեց մարդը, այլ ընդամենը 1952-ին ծնված մի գեղանկարչի, որը նյութի մասին գիտի գրեթե եւ ուրիշների մասնամոտներից:

Առհասարակ, մղումով, լարված մթնուր, ողբերգականություն արտահայտելու միտումն էր երևում չէր գեղանկարչի ստեղծագործական առօրյայի մեջ: Դեռ 1988-ին նկարած «Բոլորների խաչածանր» այլաբանական կոմպոզիցիան դիտողին տրամադրում էր մտաբերելու դասան մի իրականության մասին, որը դանդաղան սրի նման կախված էր մարդկության անցած եւ անցնելի մասնադարձի վրա: Սկզբնական երջանկի նախու-

մասնամոտներում էր ավելի բացահայտ «Վերածնունդ» կոլոկոլոց մասն:

Ուրախ էր, որ Արամ Խաչատրյանը, ճիշտապես նկարելու սեփնկային, այսինքն լավ նկարել իմանալով, չի սահմանափակվում միայն նեպիզմի հնարավորություններով: Իր ուժերը փորձում էր սարքեր ուժերի մեջ, եւ մեծ էր ասել, որ այս բոլոր թեմաների էր շեղումների հանդեպ նա ցուցաբերում էր լուրջ մտեցում, մի հանգամանք, որը մասնավորապես էր ասում նախընտրելով իր ստեղծագործական կոլորիտը և նախընտրելով իր ստեղծագործական կոլորիտը:

«Երկու կին», «Հանդիպում» եւ այլ կոմպոզիցիոն կյանքներում նկարչից էր անհրաժեշտ էր կարծես իրենց, նախուժողներից ու դիմանկարներից հոգան ճեղագիտություն մեկ ուրիշ, իր վրա երեւակայության աշխարհը: Աշխարհ, ուր սանդղ դժվարացել էր ծանաղարհի չի վախեցնում արվեստագետին, անի որ վերջինս անե օր, ամեն ժամ, համայն ու հաստատուն ֆայլերով զարմուկ էր մասնավորումների ետեւից, ստեղծելով իր Արամ Խաչատրյան ստեղծագործությունը կրող աշխատանքները:

ՎԱՐԳՆ, ՎԱՐԳՆԱՅՆ

Տաշարք ուշադրության կենտրոնում

Չայագի միլիարդատեր Զորի Զորիցյանը գնել է վերջինս բացված Միւրայ Ոեղորս կազմի ընդունման 5%: Էդմունտսն սիմֆոնիկ նվագախմբի ամենամյա երաժշտական փառատանի երջանակներում բավարարակաբար Անի Ազնավուրյանը նվագել է Շուստրկովիի բավարարակի կոնցերտը: Դրան հետևած «Էդմունտսն ջոքոնալի» գրախոսականում ասվում է, որ «նրա կատարման ենթագիտելի էր մասնամոտությունն ուղղակի ցնցող են»:

Քոնցերտիստի համալսարանն այս ամենը թիվ մեկ գիր էր ընթել Դիտեր Բալախյանի «Ճակատագրի սեւ շունը» մասնավորապես 3000 օրինակ համալսարանում սարածելու համար: Այս առիթով բողոքել են համալսարանի բոլոր դասախոսներն ու ուսանողները, սակայն դեկլարությունը մղել էր իր որոշումը եւ հայտարարել, որ թույլ չի տա խանգարել Բալախյանի դասախոսությունն ու ընթերցանությունը: Ավելի վաղ «Հարթի մոտիվ»-ը իր առաջին էջը հասկացրել էր թուրքի կազմակերպիչների Բալախյանի գրի դեմ:

«Վոգ»-ի խմբագիր Գոդի Ղազանջյանը Բոստոնում

Երեւանի 14-ին Հայ կանանց միջազգային միության (ԱՄԿ) իրավերով Հայկական մշակութային միությունում կիսուրընկալվի «Վոգ»-ի խմբագիր էր նոր, ծիծաղաբար «Գոդի Ղազանջյանը» գրի հեղինակ: Նա կիսուրի իր գրական գործունեության, մասնագիտական խնդիրների, նեպի Ուրեղանի մասին խոսակ եղած թուրքի մասին: Այնուհետեւ կմակարհի իր նոր գիրքը, որը ցանկացողները ծեփ կրել են 10 թուրք գեղով: Գրվում էր Գոդի Ղազանջյանը նույն էր դրան ծախսելու եւ անհրաժեշտ իր փնտրելու գործողությունների մասին, որի նպատակը, նաև հեղինակի, միակն էր թեմատիկ կարծ ժամանակով, թեմատիկ մի դաս միայն փորել մեզ, մեծ արտադիր կամ մեծ

կյանքը: «Անտեուրը 50 տոկոսով երեւակայություն է: Մեք, իհարկե, գնում ենք իրեր, որոնք մեծ անհրաժեշտ են, սուր, աղբյուրներ, բայց գնումների մեկ այլ մակարդակ կա, երբ մեք փնտրում ենք իրեր, որոնք կոպտ են մեզ ծեփապետելու դասուն առօրինակ, էկզոթիկ, ոչ սովորական, յուրօրինակ: Մեք դրան այնպես էլ չեն հավատում, բայց ես եմ ուրախանում, երբ հանդես եմ գալով: Պատեցում ստեղծաբանի, իհարկե ժողովուրդի, հագուստի, լիցիային վարձույունների մասին, Գոդի Ղազանջյանը նաև էր մի գրաչապուրդ մասնավորապես իր գրագումունների աշխարհով եւ ծիծաղաբար ու գրանցելով մտածանքներով նկարագրում, թե ինչպես գնել ամենալավ թանգեր կյանքում:

Երեւանում ծնված Գոդի Ղազանջյանը հեռավոր էր բազմաթիվ մասնագիտական ծանաղարհ էր անցել: Նա «Վոգ»-ի խմբագիր օգնական էր, աղա «Վոլինգրոն փոսթ Մանդել մեդեզին» թղթակցից: 1981-ից 63-ը նա առաջին սիլին նեպի Ուրեղանի մասին խոսակ էր, աղա «Արա Ռեկուի» գլխավոր խմբագիրը, «Հոստ ընդ Գարդենի» սեփական խմբագիրը: Սկսած 1989-ից նա «Վոգ»-ի խմբագիր էր, իսկ 1996-ից «Երեւան»-ի խմբագրողը: ԱՄԿ-ի կազմակերպած ժողովուրդ կարող են մասնակցել բոլոր ցանկացողները, հաստիք կտրամադրի կազմակերպության ներքին ծախսերին:

Մարզական

ԱՆՍՈՒՆԳ

Արտահոսք նաև մարզական բնագավառում

Անցած տարիների ընթացքում մոտ մեկ միլիոն հայ հեռացել է հայրենիքից՝ սենտակն ծանր դարձանների հետևանքով։ Դժբախտաբար այս խտրությունը բարոնակվում է նաև այսօր։ Անկողնում և արտագրում ոչ մի արդյունք չի տեսնում, որովհետև նրան ստիպված են այդ աշխարհում դիմում չունենալով ոչ աշխատանք, ոչ էլ եկամտի այլ աղբյուր։ Նրան դարձադատված են կարող աղբյուր լուր հայրենասիրական զգացումներով։ Արտագրողները մեծ մասը հասարակ բանվորներ են, որոնք կարող էր հայաստանը մեծապես ունի վերակառուցման ներկա ժամանակաշրջանում։ Բայց նրանց կողմից կան նաև գիտնականներ, արվեստագետներ, մանկավարժներ ու զանազան բնագավառների մասնագետներ, որոնք ղեկավար, եթե չապահովվում են, կարելի է լինելու փոխարինել առաջիկա տասնամյակների ընթացքում։

Հաջորդ տարի Ավստրալիայում տեղի ունենալիքի ամառային օլիմպիական խաղերում հայ մարզիկները մրցելու են մի աստիճանից ավելի երկրների դուրս գալիս։ Նրանց մեծ մասը Հայաստանից է արտագրվել ֆինանսավորման կամ մարզվելու անհրաժեշտ դարձանների բացակայության դատաճառով։ Վերջերս Հունաստանում անցկացված հունահունարական ոճի ընթացքի աշխարհի առաջնությանը մասնակցել են 303 մարզիկներ՝ 60 երկրներից։ Բավական մեծ թվով այն ընկ-

նող հայ մարզիկներ, որոնք արտագրվել են Հայաստանից, մրցել են տարբեր երկրների դուրս գալիս։ 63 կգ կաշային կարգում ոսկե մեդալի արժանացած Սիթիբար Սանուկյանը ներկայացնում էր Ղազախստանը, իսկ 58 կգ կաշային կարգում բրոնզե մեդալը նվաճած Ամեն Լազարյանը՝ Բուլղարիան։ Հիշեցնենք, որ վերջինս 1996-ի օլիմպիականում ոսկե մեդալ էր վաստակել Հայաստանի համար։

54 կգ կաշային կարգում բրոնզե մեդալի արժանացած Ալիբեյ Տեր-Սերջյանը ներկայացնում էր Գերմանիան։

Ծանրորդ Յուրի Սարգսյանը հաջորդ տարի Ավստրալիայում է ներկայացնելու։ Սերգեյ Զախոյանը, (աշխարհի նախկին չեմպիոն 83 կգ կարգում) նույնպես Ավստրալիայում է։ Օլիմպիական երկարաժամկետի նախկին չեմպիոն Մնացական Իսկանդարյանը արտագրվել է Ռուսաստանի և այժմ այդ երկրի հունահունարական ոճի ընթացքի հավաքականի մարզիկներից է։

Դեռ զանազաններ էլ կան։ Առաջիկա տարի, եթե այս մարզիկներն իրենց համադասարանական մարզաձևերում մեդալների արժանանան, մեն որտեղե՞նք են, որ հայեր են նրանք, բայց որչա՞ր աշխարհը նրանց տեսնելու է որոշեց գերմանացու, բուլղարացու, ղազախ կամ ավստրալացու, ևս ինչ որ նրանց այդ երկրների դուրս գալիս են կանգնած լինելու, եւ այդ երկ-

ների ազգային հիմներն են հենելու դարգուցումն ժամանակ։ Օլիմպիական խաղերում ամենափոքր երկրի միակ ներկայացուցիչն անցած կարող է իր հաղթանակով ընդմիջես ամբողջ իր երկրի անունը աշխարհի փառքի վրա։ Աշխարհի զանազան երկրներ ջանում են նույնի չեն խնայում մտանք փառքի արժանանալու համար, փառք գիտենալով, որ միլիոնավոր մարզիկ են հետևում այդ խաղերին։

Դա հասարակական հարաբերությունների ստեղծման լավագույն ձևն է, որի արժեքը ոսկով է չափվում։ Հայաստանը, որն ամեն հնարավորություններն ունի իր ժողովրդի օլիմպիական չեմպիոններ ծնելու, դժբախտաբար, չի կարողանում համադասարանական օգուտներ իր մարզիկներից։ Եվ մենք ոչ կարող ենք մարզիկներին մեղադրել երկիրը թողնելու մեջ, ոչ էլ սենտակն թույլ կառավարությանը նրանց դատաճառ ուղարկություն չդրածնելու մեջ։ Երեւի միակ լուծումն այն է, որ հիմնենք հասուն մի հիմնադրամ համաշխարհային կարգի մարզիկներ դաստասելու եւ օլիմպիական խաղերում մրցակցների արժանացած մարզիկներին մեծ գումարով դարգուցելու համար։ Այդ դեպքում միայն հայ մարզիկները կմտան հայրենիքում եւ աստիճանաբար կզան Հայաստանի դուրս գալիս։

ՀԱՐՈՒՑ ԱՄՍՈՒՆՑԱՆ, «Կալիֆոռնիա Կուրիեր»

ՏՈՒՏՈՒ

Կորուսեն վերջին խաղերը

Չեմպիոնների լիգայի 1-4-րդ խմբերի խմբերը եւս անցկացրեցին 5-րդ տուրի խաղերը։ Առաջին խմբի առաջատարը «Լացիոն», հետոն ընդունել էր «Քայերթին»։ Առաջին իսկ Ռոտտին դաշտի տեղը հաջողությամբ հասան, մրցակցի դարձադատված ստեղծված խառն իրադրությունում գոլը խփեց Նեդվեդը։ Առաջին խաղակազմի նախավերջին Ռոտտին «Քայերթին» հարձակվող կիրքերը հավասարեցրեց հաջիվը։ Սուր ժայռալուծ անցավ «Մարիբոր»-«Դինամո» հանդիպումը։ Կիեւցիներն ակտիվ գրոհներով սկսեցին խաղը, ունեցան գոլ խփելու եւս բարձր հնարավորություններ, բայց միայն 37-րդ րոտտին կարողացան գրավել դաշտի տեղի դարձադատված։ Գոլը ընթացքից, բեռնակիր հարվածով խփեց Ռեբրովը։ Այլուբեա-ցի ֆուտբոլիստները եւս կարող էին մի հանգի անգամ գոլ խփել, բայց միայն երկրորդ խաղակազմի 5-րդ րոտտին հավասարեցրին հաջիվը, արհի ընկավ Քալայիչը։ Այնուամենայնիվ, դինամոյականները կարողացան առաջին երջանում կրած դարձադատված դիմաց փոխվեցին հասնել, Նրանք խաղակազմերում 11 մ հարվածի իրավունք ստացան, որը եւս հասկանալի իրարեցրեց Ռեբրովը։ Այս խմբում «Լացիոն» արդեն առաջնություն է առաջին տեղը, իսկ թե որ թիմը կգրավի երկրորդ տեղը եւս կբարոնակի դարձադատված, հայտնի կդառնա վերջին տուրից հետո։

Անակակալ գրանցվեց ավստրիական Գրացում, որտեղ «Շտուրմ» ընդունել էր Մարտելի «Օլիմպիկին»։ Հետադարձ ժայռալուծ դաշտի տեղը դարձադատված մասնագետները երբեմնի առաջատարին։ Նեւեն, որ սա ավստրիացիների երկրորդ անընդմեջ հաղթանակն էր։ Այս դարձադատված լիգայականը, որտեղ փուլ մտավ նաեւ Չեմպիոնների լիգայի ներկայիս գավառակիր «Մանչեսթեր Յունայթեդը»։ Անգլիացիները Չագրեթում հյուրընկալվելիս հաղթեցին Տեղի «Կոնցիսիան»։ Հյուրերից գոլերը խփեցին Բեխեմը եւ Բիլը, իսկ մր-

Յուրի Սարգսյանը հաջորդ տարի Ավստրալիայում է ներկայացնելու։ Սերգեյ Զախոյանը, (աշխարհի նախկին չեմպիոն 83 կգ կարգում) նույնպես Ավստրալիայում է։ Օլիմպիական երկարաժամկետի նախկին չեմպիոն Մնացական Իսկանդարյանը արտագրվել է Ռուսաստանի և այժմ այդ երկրի հունահունարական ոճի ընթացքի հավաքականի մարզիկներից է։

ՀԱՐՈՒՑ ԱՄՍՈՒՆՑԱՆ, «Կալիֆոռնիա Կուրիեր»

Երկրորդ խմբի հաղթողը նույնպես նախադատված որոշեց։ Դա «Քարտեյն» է, որը «Նոու կամոլ» մարզադաշտում 5 անդամական գնդակ ուղարկեց ԱԿ-ի դարձադատված։ Այս խմբում հայտնի է նաեւ երկրորդ թիմը, Լոնդոնում հաղթելով Տեղի «ԱրսեՆալին»՝ հաջորդ փուլում հանդես գալու ուղեգիր վաստակեց նաեւ «Ֆորտեսին»։ Այս հանդիպման միակ գոլը 75-րդ րոտտին խփեց Բասիսուան։

Երրորդ խմբում համառ ժայռալուծ ընթացում երկրորդ տեղի համար։ Այդ տեղի երկու հավակնորդները «Բորուսիան» եւ «Վերմանիան»։

Առաջին խումբ

«Մարիբոր» (Սլովենիա)	-
«Դինամո» (Ռուսիա)	1-2
«Լացիո» (Իտալիա)	-
«Քայերթին» (Գերմանիա)	1-1

	Կ	Յ	Ո	Գ	Մ
1. Լացիո	5	3	2	0	12-3
2. Դինամո	5	2	1	2	8-7
3. Քայերթին	5	1	3	1	7-7
4. Մարիբոր	5	1	0	4	2-12

Երրորդ խումբ

«Ռոսսիոնա» (Ռուսիա)	-
«Քարտեյն» (Ռուսիա)	2-0
«Ֆորտեսին» (Գերմանիա)	-
«Ֆեյենորդ» (Նոլանդիա)	1-1

	Կ	Յ	Ո	Գ	Մ
1. Ռոսսիոնա	5	3	2	0	12-4
2. Քարտեյն	5	1	3	1	7-8
3. Ֆեյենորդ	5	0	5	0	6-6
4. Քարտեյն	5	0	2	3	3-10

Երկրորդ խումբ

«Քարտեյն» (Ֆրանսիա)	ԱԿ
(Չեխիա)	5-0
«ԱրսեՆալ» (Մագիլա)	-
«Ֆորտեսին» (Իտալիա)	0-1

	Կ	Յ	Ո	Գ	Մ
1. Քարտեյն	5	4	1	0	16-6
2. Ֆորտեսին	5	2	2	1	6-4
3. ԱրսեՆալ	5	1	2	2	6-7
4. ԱԿ	5	0	1	4	2-13

Չորրորդ խումբ

«Կոնցիսիան» (Սլովենիա)	-
«Մանչեսթեր Յունայթեդ» (Անգլիա)	1-2
«Շտուրմ» (Ավստրիա)	-
«Օլիմպիկ» (Ֆրանսիա)	3-2

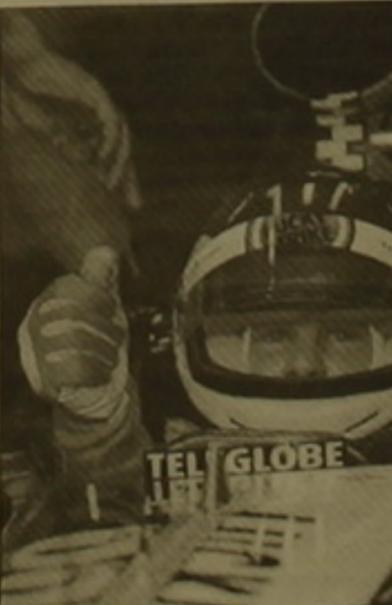
	Կ	Յ	Ո	Գ	Մ
1. Մանչեսթեր	5	3	1	1	7-3
2. Օլիմպիկ	5	3	0	2	8-6
3. Շտուրմ	5	2	0	3	4-10
4. Կոնցիսիան	5	1	1	3	5-5

ՃՈՐՏՈՒՆ-1

«Ֆերարիին» վերադարձին հաղթանակը

«Ֆորմուլա-1» դասի ավստրալացիներն աշխարհի 50-րդ առաջնության հաղթողը կորուսելի վերջին փուլում «Նադոնիայի» մեծ մրցանակի խաղակազմումն ունեցան։

Իսկ նախավերջին 15-րդ փուլը, որն անցկացվեց Մալթայի մայրաքաղաք Վալետայում 19-րդ առաջնության «Մեդանգ» հայտնի մրցաբաժանում, սկանդալային ավարտ ունեցավ։ «Ֆերարի» թիմի մրցաբաժանողները աշխարհի չեմպիոնի կոչման հավակնորդ էդդի Իրվայնը (Իռլանդիա) եւ վնասվածից հետո վերադարձած Սիլվա Շուտտերը, գրավեցին առաջին եւ երկրորդ տեղերը։ Մակայն մրցավարական հանձնաժողովի անդամները սեխնիկական անհամադասարանություն արձանագրեցին նրանց մեծանուններով եւ որակագրեցին մարզիկներին։ Հաղթող հայտարարվեց Յոն Եդրը գրաված ֆինն մարզիկ Միկա Հակինենը («Մալթան»)։ Դրանով իսկ, անկախ վերջին փուլի արդյունքից, հենց նա էլ աշխարհի չեմպիոն էր հռչակվում

ՀԱՐՈՒՑ ԱՄՍՈՒՆՑԱՆ, «Կալիֆոռնիա Կուրիեր»

մրցաբաժանողներին որակագրելու որոշումը։ Հետադարձ էր, որ այդ որոշման դեմ բողոքեց նաեւ Գալիենը, ասելով, որ այն սխալ է, իսկ իրեն նման հաղթանակ տեսք չէ։ Անկախ մասնագետներից կազմված հանձնաժողովը 16-րդ հարցը, նա չեղյալ համարեց որակագրելու եւ Իրվայնին ու Հակինենին հաղթանակ շնորհեց։

Այսուհանդիպ, վերջին փուլից առաջ առաջատարների խումբն այսուհիս է 1. Եդդի Իրվայն 70, 2. Միկա Հակինեն 66, 3. Հայնց-Հարալդ Ֆրենցբերգը («Ֆորդ») 51, 4. Դեյվիդ Կուլտահարը («Մալթան») 48.5, 5. Սիլվա Շուտտեր 38 միավոր։

Կոնսուլտանտների մրցակցությունում առջևում է «Ֆերարին» 118 միավոր։ Նրան հետևում են «Մալթանը» (114) եւ «Ֆորդանը» (58)։

Նախորդ համարում տպագրված խաչբառի դասասխանները

Ուղղահայաց
 1. Դեմիտրյան։ 2. Կեկեկ։ 3. Տիգրան։ 4. Չնարակ։ 5. Երզրար։ 6. Մասիսայան։ 9. Էրոսիկա։ 13. Փարաջանով։ 14. Վեյնամիլի։ 16. Ադամակ։ 17. Մարտյան։ 22. Իսահակյան։ 23. Նալբանդ 24. Յարանյան։ 28. Կավուր։ 29. Համազ։ 30. «Շարավ»։ 32. Դրոյսի։

Հորիզոնական
 7. Նեֆրեիսի։ 8. Մամանդյան։ 10. «Ժիզիկ»։ 11. Կասա։ 12. Մարտյան։ 15. Բյուրաս։ 18. Հեդոյս։ 19. Բժեկյան։ 20. Կոբոյան։ 21. Յորգան։ 25. Մադարակ։ 26. Մարզն։ 27. Ալեքան։ 31. Թախազյան։ 32. Օկսալ։ 34. Օրան։ 35. Ֆանարյան։ 36. Հերեդյան։

Ուղղահայաց

1. «Ավելորդը» դասվածքի հեղինակը։ 2. «Պետրո»-ի հեղինակները։ 3. Հայոց բազմաբնույթ։ 4. Աղակենցաման մեզավաճ, որով դատում են կավե ամանների երեսը։ 5. Սփյուռքահայ նկարիչ գործն է «Ձենման» կտավը։ Ի՞նչ է հեղինակի անունը։ 6. Հայ ժողովրդի։ 9. Սիրտարիություն։ 13. «Մոտացված նախնիների սովորները» կինոնկարի ռեժիսոր։ 14. Լեհ ջութակահար, կոմպոզիտոր, մանկավարժ։ 16. Գեղամա լեռնաշղթայի ամենաբարձր գագաթը։ 17. «Վեյսի Ձենտոնի արկածները» վեպի հայ հեղինակը։ 22. Շուտան յարին գովազդում հայ բանաստեղծ։ 23. Գյուլը Հայաստանում, որը իր մոտիվից ավելից 1988 թ. երկրաբան։ 24. Սիամանթի իսկական ազգանունը։ 28. Խուլի, կապիտի, որով փակվում են մեծ խողովակների բերանը։ 29. Նրվի, երաժշտության, դարի ընդհանուր ժառանգ կազմակերպված հանդես։ 30. Անտիս Սահիլյանի վեպերից։ 32. Հարեան։

Ուղղահայաց

1. «Ավելորդը» դասվածքի հեղինակը։ 2. «Պետրո»-ի հեղինակները։ 3. Հայոց բազմաբնույթ։ 4. Աղակենցաման մեզավաճ, որով դատում են կավե ամանների երեսը։ 5. Սփյուռքահայ նկարիչ գործն է «Ձենման» կտավը։ Ի՞նչ է հեղինակի անունը։ 6. Հայ ժողովրդի։ 9. Սիրտարիություն։ 13. «Մոտացված նախնիների սովորները» կինոնկարի ռեժիսոր։ 14. Լեհ ջութակահար, կոմպոզիտոր, մանկավարժ։ 16. Գեղամա լեռնաշղթայի ամենաբարձր գագաթը։ 17. «Վեյսի Ձենտոնի արկածները» վեպի հայ հեղինակը։ 22. Շուտան յարին գովազդում հայ բանաստեղծ։ 23. Գյուլը Հայաստանում, որը իր մոտիվից ավելից 1988 թ. երկրաբան։ 24. Սիամանթի իսկական ազգանունը։ 28. Խուլի, կապիտի, որով փակվում են մեծ խողովակների բերանը։ 29. Նրվի, երաժշտության, դարի ընդհանուր ժառանգ կազմակերպված հանդես։ 30. Անտիս Սահիլյանի վեպերից։ 32. Հարեան։

Հորիզոնական

7. Հին Եգիպտոսի բազմի մ.թ.ա. XV դ. վերջ-XIV դ. սկիզբ։ 8. Հայ դասաբան, բանասեր, արեւելագետ, երեսնի համալսարանի ինժեներներից է։ 10. Աղանի հայտնի բալետ։ 11. Հնդկաստանում եւ Արեւելի երկրներում հասարակական խավ, դաս։ 12. Հայ գող, որի «Մեծ են, մեր սարեր» երկը նկարահանել է Հայրիկը։ 15. Արեւմտահայ գող, մանկավարժ, Մեծ եղեռնի գահ։ 18. Մի ժայռ դրոշմակար։ 19. Հայ ռազմական գործիչ Գայի իսկական ազգանունը։ 20. «Ափի ավերակներ» կավի հեղինակը։ 21. Սփյուռքահայ երգիչ։ 25. Վայր, որ հանդիպեցին Հայաստանի եւ Ադրբեյջանի նախագահները։ 26. Ասորեստանի թագավոր, Սարգստանաարի հաջորդը։ 27. Գալական ժանր։ 31. Ալիսահուպի իսկական անունը։ 33. Տարագրական հասկացություն, որընակ։ 34. Գեա Աբիլիայի հարավում Լեւոնյան։ 35. Հայ ռեժիսորներ։ 36. «Արեւն Մոյանդարյանը ախտաբանություն» կավի հեղինակը։

«Վաճիճսն փոս». Վսանգ կա, որ երեանյան իրադարձությունները խանգարեն կարգավորմանը

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ. ԼՈՅՅԱՆ ՏՄՄՍԼ. «Ուղիղ կա իրադարձական նախնական կողմից 4. Ղեկավարման Վ. Սարգսյանի և այլ կողմերի գործիչների ստանդարտները կասարկել է այն դաժան, երբ դառարդյան հակամարտության կարգավորման հետևանքները կհրուրելով ինձ», գրել է «Վաճիճսն փոսը» և ավելացրել, որ ղեկավարի մի անհի ժամ առաջ Քոչարյանի ու Սարգսյանի հեն հանդիմուրաց հետև ԱՄՆ Դոսնախառնակի խորհրդական Թալլոթը այդ հանդիմուրաց ցաս արդյունավետ է գնահատել:

ԱՄՆ դոսնախառնակը նույն են, որ Հայաստան ու Ադրբեջանը այժմ, ինչպես երբև մոտ են հասնուրդյան կրնանը, որը կայունություն կերի այդ անհանգիստ սարածաբանին: Բացի այդ, նույն է թերթը, հակամարտության կարգավորումը թույլ կսա «Եւրոնին», «Մոնիթին» ու նախարարի մյուս ղեկավարություններին սկսելու նախագահության անհանգիստությունը Կասուից ծովից դեմի Թուրիայի Սիջերկրածովյան ափը: Ըստ թերթի, թեև ահաբեկիչների արժանիքները դարձ են, սակայն վստահ

կա, որ այդ գործողությանը կխանգարի սարածաբանի խաղաղ կարգավորման գործընթացը: Միաժամանակ նշվում է, որ որոշ սեղերություններով, հայ-ադրբեջանական համասեղ հայտարարություն է սահանարելու ստորագրել հակամարտության կարգավորման մասին սույնը 18-ին Ասամբուլի զգաթաղովում:

Ամերիկյան սարածաբանային թերթի միավորումը «Նայթ դիթեր», ես նշել է, որ գրեթե բոլոր ամերիկյան նախարարի ղեկավարությունը ըստհարգում են Կասույան դաարների արյունահանմամբ, ես նախ միայն սարածաբանային կայունության հաստատում է: «Լույսնիսկ հոկտեմբերի 27-ի ստանդարտները առաջ խաղաղ բանակցությունների հետևանքները լարվածություն էին առաջացրել Ադրբեջանում և Հայաստանում և հանգեցրել էին հասարակայնության դառախանը երկու երկրներում էլ, ես որդես կարգավորման դեմ թողո՞ւ հրաժարական են սկսել Ադրբեջանի մի անհի բարձրասիճան դոսնախառնակ, այդ թվում ԱԳ նախարարը», գրում է «Նայթ դիթեր»:

Լոնդոնի լրագրերի ուժադրության կենտրոնում են Երեանի ողբերգական իրադարձությունները

ԼՈՆԴՈՆ, 28 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ. ԱՐՄԵԼ ԴՐԵՆՑԱՆ: Անգլիական առաջատար լրագրերը ուժադրությունը սկսեցել են Երեանի ողբերգական իրադարձություններին: «Չայնեցել րայնսը» նույն է, որ հարձակումն ու գավրունը սեղի են ունեցել ԱՄՆ-ի դոսնախառնակի սեղակալ Սթրո Թալլոթի հեն Լեոնային դարարաղի արթ Հայաստանում ավարսված բանակցություններից բառացիորեն երկու ժամ հետ:

«Թայմսի» կարծիքով, Երեանի իրադարձությունները քաղաքական քուոն գոսնության արյունոտ դրսերում են ին, որն առնչվում է Լեոնային դարարաղի հեն կարգավորման հակամարտությանը և ախարի սարթեր սերությունների արդի բախմանը Կասուիականի նախարարի հարսությունների արթ: Նամբի հեն կարգավորման մեծագույն իրարանցման հետևանքը սարանացել է ԽՄԳՎ-ի գոսվ նախկին բարեկամներին, նրանց վերածելով հակասակորդների, սակայն ներկայիս ողբերգությունը դրսերում է ին,

ծայրահեղական ծեծում, նույն է թերթը:

«Դեյիլի թելեգրաֆը» գրում է, որ դասահարը սեղի ունեցավ այն դաին, երբ Հայաստանը և Ադրբեջանը, դասելով ըստ ամենայնի, մոտ էին դադմանակորվածության հասնելու Լեոնային դարարաղի հիմնախնդրի արթ: Արյունոտ միջադեռը, ըստ թերթի, Կովկասում անկայունության ուժեղացման հնարավորության ձական երկուդներ հարուցեց:

«Գարդիան» թերթի կարծիքով, Բախվի վերաբերմունքն արացույցում է Ադրբեջանի անհանգստությունը դարարաղյան հիմնախնդրի կարգավորման ծայրողվելու ստանակի միջուրդյան, ինչը սկզբունորեն ի դերել կհանի ԱՄՆ-ից ակնկալվող արակցության և ներդրումների հույսերը: Վրասանի նախագահ ռդուար Շուարդմեծի համար սարածաբանում աղակալունացման ուժեղացումը կարող է նահանակել նրա քաղաքական ղեկավարման վերը մոսալուս ընտրությունների լույսի ներթ, նշվում է հողվածում:

Պաճոնական Բախուն լուրջ մսահողություն է հայսնել

ԲԱԽՈՒ, 28 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ. ԼՈՅՅԱՆ ՏՄՄՍԼ. Ադրբեջանը լուրջ անհանգստություն է հայսնում Հայաստանում կասարկածի կաղակցությունը և հայտարարում ահարեկության և սարթեր սեղերում նրա ցանկացած դրսերում դեմ դայարի անհրաժեւոթյան մասին: Պաճոնական Բախի այս դիրորուցումը հրադարակել է Ադրբեջանի նախագահի ախասակազմի հասարակական-քաղաքական բաժնի վարիչ Ալի Հասանովը:

Ադրբեջանը ցավակցություն է հայսնում զողվածների մեծավորներին և հարազաններին: ԱԳ ն համողմունք է հայսնում, որ ահարեկիչները արժանի դասիթ կկրեն: Պաճոնական Բախում կարծում է, որ ահարեկությունը, թեև վերջին ժամանակներս ախսումանում է, չի կարող բացասական աղեցություն ունենալ երկու դեոությունների միջել աղկա հակամարտության կարգավորման գործընթացի և հայ-ադրբեջանական բանակցությունների վրա:

ԿԱՆԱԴՊԱԿԱՆ "ARCO" ՖԻՐՄԱՆ

մասչելի գներով առաջարկում է արսասահմանյան, հիմնակարգում ամերիկյան և ծաղոնական ավսոնեհնաների (Jeep Grand Cherokee, Toyota 4 Runner, Nissan Pathfinder, Toyota Landcruiser, Corolla, Camry, Lada և այլ մակնիշի) դախեսանար և զանազան արսասահմանյան աղրաններ:

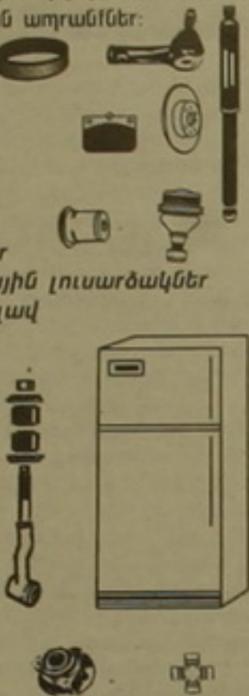
Օդի, յուղի և բենզինի ֆիլտրեր
Ամերիկյան «Champion» ֆիլմայի
կայծամոներ (սվելյա) (Jeep Grand
Cherokee, Lada, ծաղոնական և այլ
մեհենաների համար)

Ball joint (սառավալա)
Ղեկային արիչի (սյազա)
Արգելակային դիսկեր ու ամորսիգասորներ
Աղակու մախիչներ և հակամաախուղային լուսարծակներ
Գործածված ամերիկյան սառնարաններ (լավ
վիճակում) Գինը՝ 195-350 ԱՄՆ դոլար
(ըստ մեծության)

Չուգարանի բարձրորակ րուղր,
րդրե սրիչի և անծեոողիկ
Ամերիկյան բարձրորակ դաշի դասաա
և դասաաաաու կսորեղեն

Հասցեն՝ Էջմիածնի խճուղի,
Արեւմտյան թաղամաս և Արզազանի
տանող խաչմերուկից 250 մետր
ղեպի «Չվարթեոց» ռղանավակայան

Հեռ.՝ 744205 e-mail: root@arco.arminco.com

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Արմենեյը հայտարարում է մրցույթ՝ անքաս և բազմազույգ կոնեկտրների մասակարարման համար: Մրցույթին կարող են մասնակցել ինչպես ՀՀ սարածում, այնպես էլ արսասահմանում գրանցված կազմակերպությունները և մասակարարները: Մրցույթի անցկացման դայմանների, ինչպես նաեւ անքաս և բազմազույգ կոնեկտրների սեխնիկական սվալների մասին սեղեկություն կարող են սսանալ հետեւյալ հասցեով՝ Ահարոյան 2, 6-րդ հարկ, 634 սենյակ, հեռ. 287066: Աաքարկուրյունների փակ ծարների ներկայացման վերջին ժամկեցը 1999 թ. նոյեմբերի 16-ին, ժամը 12.00-ին:

ԱՐՄԵԼՆԵԼ ՀՉ ՀԱՍԱՐԱՎԱԶՆՈՒԹՅԱՆ ՀՏՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Արմենեյը հայտարարում է մրցույթ՝ մոցոցների կախարիչների մասակարարման համար: Մրցույթին կարող են մասնակցել ինչպես ՀՀ սարածում, այնպես էլ արսասահմանում գրանցված կազմակերպությունները և մասակարարները: Մրցույթի անցկացման դայմանների, ինչպես նաեւ մոցոցների կախարիչների սեխնիկական սվալների մասին սեղեկություն կարող են սսանալ հետեւյալ հասցեով՝ Ահարոյան 2, 6-րդ հարկ, 634 սենյակ, հեռ. 287066: Աաքարկուրյունների փակ ծարների ներկայացման վերջին ժամկեցը 1999 թ. նոյեմբերի 16-ին, ժամը 12.00-ին:

ԱՐՄԵԼՆԵԼ ՀՉ ՀԱՍԱՐԱՎԱԶՆՈՒԹՅԱՆ ՀՏՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Արմենեյը հայտարարում է մրցույթ՝ բախիչի դախարանների (դրսի) մասակարարման համար: Մրցույթին կարող են մասնակցել ինչպես ՀՀ սարածում, այնպես էլ արսասահմանում գրանցված կազմակերպությունները և մասակարարները: Մրցույթի անցկացման դայմանների, ինչպես նաեւ բախիչի դախարանների (դրսի) սեխնիկական սվալների մասին սեղեկություն կարող են սսանալ հետեւյալ հասցեով՝ Ահարոյան 2, 6-րդ հարկ, 634 սենյակ, հեռ. 287066: Աաքարկուրյունների փակ ծարների ներկայացման վերջին ժամկեցը 1999 թ. նոյեմբերի 16-ին, ժամը 12.00-ին:

ԱՐՄԵԼՆԵԼ ՀՉ ՀԱՍԱՐԱՎԱԶՆՈՒԹՅԱՆ ՀՏՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Agricultural Potential Analysis and Training Needs Assessment

The Integrated Food Security Program South Armenia, in cooperation with the agricultural department of the Sjunik Province Administration, wants to undertake an analysis of the agricultural potential of Sjunik as well as a training needs assessment of Sjunik farmers.

Interested companies are invited to take part in this exercise and can obtain terms of reference for the study at IFSP SA's Yerevan office at 4-th st. Erkatughainneri, Hs. 6, Yerevan 375 041, Tel. 45 36 53, AT&T 151 641.

Technical as well as financial proposals are to be submitted to IFSP SA Yerevan office not later than Tuesday, 2-nd November 1999.

«Արմենեյ»-ը հայտարարում է մրցույթ

Զղյեծում գնեկող նախկին «Եինարս» ծեոնարկության բազաի Լեոնախոնոգման շինմոնսաճային ախսասաններ կասարելու մրցույթին մասնակցել ցանկացող կազմակերպությունները միջուրդյան ամբարտուկի հայսնը փակ և կոնված ծարներից ներկայացնեն «Արմենեյ»: ՀՉ շինարարական վարչություն (հասցեն՝ Մարյան 22, 12-րդ հարկ): Կազմակերպությունները դեոն է ներկայացնեն հետեւյալ սեղեկաչվությունը:

- Պեխական լիցենզիայի դասճենը նախագոման, Լեոնախոնոգման և կառուցման շինարարական ախսասանները կասարելու համար.
- Տվյալներ կազմակերպության ֆինանսական վիճակի մասին (խազվարկային հազվոն եղած գումարի լափը, դեթիտորներ, կրեդիտորներ առանձնացված անուններով և գումարներով և այլն).
- Տվյալներ ախսասողների կանակի և մասնագիտությունների մասին.
- Ինճենեխական ախսասողների ցուցակը անուն, ազգանուններով և մասնագիտություններով.
- Կազմակերպությունը դեոն է գրանցված լիցի դեոնական ոեզիտում առնվազն 1.5 սարի և դեոն է ներկայացնի այդ ժամանակահատվածում որսեղ և ինչ ծալակների նմանաչիող ախսասաններ է կասարել:

«Արմենեյ» ՀՉ հասարակության հեն կաղերի բաժին

Հեռուստատարադեր

21 հոկտեմբեր

17.00	Հայրուր
17.20	«Լեզո» հեռուստամրցույթ
17.45	Մուլսֆիլմ «Ոսկե մեխը»
18.00	Հեռուստատարալ «Սուրճ կնոջ րուրմունով»
18.55	Բանուգործ
19.10	Բժիշկ և իվանդություն
19.30	Հեռուստատարալ «Կրեւ»
20.00	Ոլ ոլ է
20.35	Թեծական կյանք
21.00	Հայրուր
21.40	Հեռուստակասալոզ
21.50	Գ/Յ «Չուլիտի սարին»
23.25	02

(Արանյակային հեռարձակմամբ
23.25 Կարճամետրաճ կինոնկար «Հա մես մարդը»)
00.00 Հայրուր
00.20 Կեզիեքուրային ճեղընթաց
01.20 Ուրիկունք

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

19.00	Գ/Յ «Որոշիչ ռաուեղ»
20.30	0.50 Լարեր
20.50	Գ/Յ «Եզիտոսի արքայազնը»
22.55	Գ/Յ «Նվազակցողուին»

9.00 Տոնար

19.00	«Չղիկը» ներկայացնում է քնահարի
19.30	21.30, 23.30 Աուրհանղակ
19.50	Մամուլի խոսնակ
20.05	Երաճեսալան վերիուց
20.30	Սաղարեզ
21.10	Չղիկ
21.50	Գ/Յ «Տակնիկական հարձակում»
24.00	Անողոր
0.05	Ա. Երեանյանի «Ուրաթ զիեւեր րոլուինի ուն լուեն» հեղինակային ծրագիր
(2.30	Աուրհանղակ)

7.00 Բարի առավոտ

10.00	Լուրություններ
10.15	Սերիալ «Ջեուոց րույն»
16.00	Լուրություններ
16.20	Գ/Յ «Վիտալի մասանին 2»
17.05	ՈՒՀԱ
19.00	Լուրություններ
19.30	Հեոուստակամուրց. Մոսկվա կիել
20.45	«Հրաւենեի դաս»
21.45	Բարի զիեւեր, երխաներ
22.00	ժամանակ
22.45	Լեյսենանս Կոլմոբոն «Իսկական ղնկերը» դեոնեկսիվում
00.30	«Հորթել» Լ. Յարմոլնիկի հեն
01.20	Լուրություններ
01.40	Գ/Յ «Մահվան ալեերը» ղեերներում Ա. Ֆիննի, Ղ. Կրուրեն, Ս. Ղեյ, ԱՄՆ, 1981 թ.)

7.30-10.20 Բարի լույս, Ոուսասան

8.00, 9.00, 10.00	Լուրեր
9.15	Հերքաղաի բաժանմունք
10.20	Հոնոնդասիա և աոողըություն
10.30	երկխոսություններ ձկնորություն մասին
11.00	Հոնոնդասիա և աոողըություն
11.10	Սերիալ «Գնյուկին»
12.00	Սերիալ «Սեր գաղսնիի ամաղը»
13.00	Թոճ ոու» Անուո լինի»
13.50	Հոնոնդասիա և աոողըություն
14.00, 18.00, 20.00, 22.00, 02.00	Լուրեր
14.20	երկու դաբամուր
15.10	Սերիալ «Անոնեկա»
16.10	Սերիալ «Վայրի հրեոակը»
17.00	Հաոուր րազոնղի վրա
17.30	Մուլսժոագիր
18.20	Աոսարակ
18.55	Երվյալ աենակալների հեոուսասեսային դասարանի նիսը
20.30	Ազաթա Քիլսիի Պուարո. «Շոկոլաի կոնֆետի տուկ»
21.25	«Քաղափկ»
22.45	«Միլլենիում 99. երրող հազարա մյալը» տոնական համեռզ
01.45	Հերքաղաի բաժանմունք
02.20	Համուր րազոնղի վրա